National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sent
Ottawa, Ont. K1A 0N4
National Library Bibliothèque Nationale
SEP 1983
DIVISION

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 35 (1748) 1983 | NELJAPÄEVAL, 1. SEPTEMBRIL — THURSDAY, SEPTEMBER 1 | XXXIV aastakäik

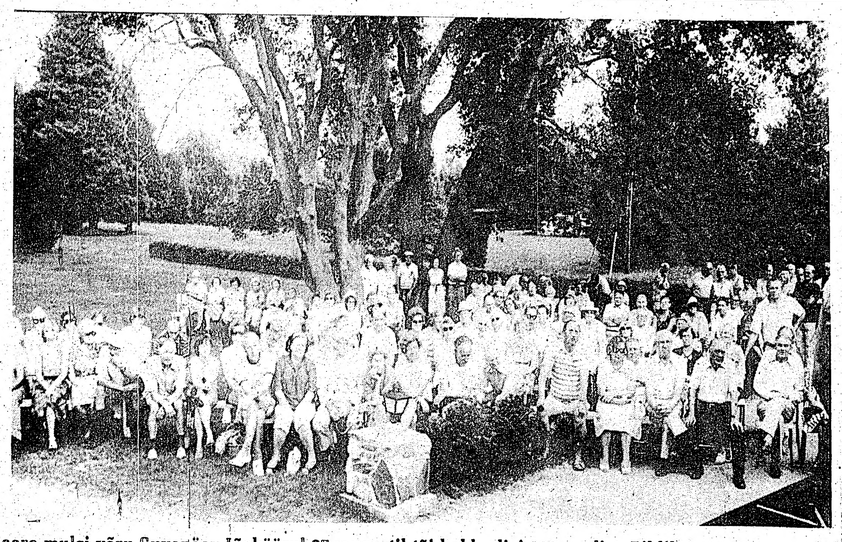

Saare-mulgi-võru Suvepäev Jõekäärul 27. augustil tõi kokku ligi 300 peolist. Pildil osa neist.
Foto — O. Haamer

Saare-mulgi-võru Suvepäev

Saare-mulgi-võru ühine Suvepäev Jõekäärul näitas, et sarnaseid üritusi saab edukalt korraldada ühiselt. Juba laupäeva keskpäeval hakkasid saabuma külalised ligemalt ja kaugemalt. Suurepärane ilm tõi kokku ligi 300 suvepäevalist. Parkimisplatsil võis lugeda ligi sada autot.

Kuigi kord ähvardas tulla vihma, vajusid pilved peagi laiali ja valitses rõõmus päikesepaiste, mis ajas mitmeid suvepäevalisi jõevoogudest jahutust otsima.

AVAMINE

Kell 2 p.l toimus ametlik avamine Eesti lipu heiskamisega lauluhelide saatel. Lipu heiskasid Salme Vesi (Võrumaa), Arnold Kapp (Saaremaa) ja Helju Salumets (Mulgimaa). Teadustajaks oli August Tuvikene, kes lausus muuhulgas: „Tere kallid saarlased, mulgid, võukõsõd, tere iga külaline, kust eales sa pärined või tuled! Meie pöördume täna oma kalli kodumaa suunas oma lootust täis silmadega, hõikugu pilvist kantuna need sõnad sinna kaugele Läänemere veerde armutult teile, kes olete kutsumata võõrad ja ülearused meie kaeblikes kodutaredes me väiksel, ilusal, armsal Eestimaal.

Ja kui teie hävitate meie keele, kui teie hävitate meie rahva, kivinegu vihm teie põlude kohal, kivist orast võrsugu kivist, kivist leib olgu teie laual, kivist muld teie jalge all, kivist taevas olgu teie üle, meri muutugu kiviks, kiviks, nagu teie süda on kivist, meie maa ja meie rahva vastu.

Aga veel on Looja ise seal kõrgel üleval, Sinu poole tõstame oma anuvad silmad nii tihti, vast Sinu tahtel, Sinu abiga veel tuleb aeg, mil me lapsed, lapselapsed tohivad künda taas kas või ahervarte ümber nurmed Saare-, Mulgi-, Võru- ja kõikjal Eestimaal."

Kell kuus koguneti väljakule maja ette, mille rõdult kostis võrulaste rahvapillide orkestrilt O. Haameri juhatusel: „Mu meelen kuldne kodukotus", „See Saaremaa on üks väikene maa", „Mulgimaal" ja „Haanja miis", lõpetades lauluga „Ma tahaksin kodus olla". Sopran Elna Libe laulis rahvapillide saatel rahvalaulu „Küla mul ütleb" ja aplausi vaigistamiseks „Mullu mina muidu karjas käisin".

TERVITUSED

Järgnesid tervitused. Esimesena tervitas saarlaste „päälik" Arnold Kapp, kes tänas Taevataati ilusa ilma eest ja avaldas lootust, et igaüks tõi kaasa lõbusa tuju. Sõprus on ülim asi ja pidage meeles, et tuju on teil igal kaasas: Järgmisena lausus tervitussõnu mulkide „päälik" J. Vihma, kes oma huumoriga läbipõimitud sõnavõtus lausus muuhulgas: „Mulkide nimel ütlen teile kõigile parimad tervitused. Kõige enne ütlen saarlastele tänu, et nad on kutsunud teised maakonnad osa võtma ja soovin, et tulevikus veel rohkem maakondi sellest osa võtaks. Ühis-jõud on ikka tugevam. Järgmine aasta on Esto ja meil on ühiselt korraldada maakondade päev. Tänane koosviibimine on ühisvaimus ja sõpruses maakonnad sammuvad koos vastu Estole, et seda suurüritust, maakondade päeva ka ühiselt ja sõbralikult koostöö vaimus läbiviia. Ma kutsun kõiki ka järgmisel aastal maakondade nimel Esto Maakondade päevale."

Ta lõpetas oma sõnavõtu lausetega: „Mulgid on jäänud siin esinemisega kolmandasse järku, aga ma arvan, et on veel aeglasemaid maakondi, aga ühineme ükskord, sest meie read harvenevad ja teeme tulevikus ühe ühise maakondade väljasõidu, ükskõik kuhu."

Võrumaalaste „päälik" Leo Puurits tervitas kõiki võrulaste nimel ja ütles, et neil olevat mulkidega palju ühist, sest ka üks mulk mängivat võrulase rahvapillimeeste orkestris. „Ma julgen loota, et järgmine aasta või kahe aasta pärast kõik tõse maakonna om kohal ja peame jälle ühist pidu. Ma soovin teile hääd peotuju Võru külapillimeeste saatel. Tänast päeva on nimetatud mulkide päevaks, sest need olevat siin oma sulastega. Kõike hääd!"

SÜNNIPÄEVAD

Kuna samal päeval oli võrumaalaste „pääliku" Leo Puuritsa sünnipäev siis lauldi temale sünnipäeva laulu ja Saarlaste Ühingu abiesimees Salme Vesi pandis temale kaela vahvuse märgina „raudristi". Kuna samal päeval oli ka pr. Tuvikesel sünnipäev, siis lauldi ka temale sünnipäevalaulu.

Loteriil oli võitudeks palju nägusat käsitööd ja muud väärtuslikku. Enampakkumisel omatud seinakella võitjad kinkisid selle Jõekäärule, mille eest Eesti Naisseltsi esinaine Heljo Novek neid tänas.

August Tuvikese poolt meisterlikult valmistatud „Kutsekaardid" kõigile saarlastele ja mulkidele võrulaste sügispeole tulekuks Eesti Majja 15. oktoobril võtsid vastu Mulkide seltsi vanem J. Vihma ja Saarlaste Ühingu esimees Ärni Käärid.

Rahvapillide Orkester koosseisus: A. Tuvikene, A. Kelder, E. Tani, V. Piigli, V. Melts, R. Lall, R. Vesi ja O. Haamer mängis rea lõbusaid tuntud lauluviise milledele kuulajaskond innukalt kaasa laulis. Sopran Elna Libe E. Tani poolt akordionil saadetuna laulis paar rahvalaulu ja saarlaste orkester (akordion ja lõõtspill) pani mõnegi kuulaja jalad viisirütmis liikuma.

Päikeseloojangul langetati lipp A. Tuvikese lõppsõnaga ja koosviibijate püstiseistes lauldes „Kaunistagem Eesti kojad..." Rõõmus pidutuju kestis edasi. Pillimehed tulid rõdult murule ja algas „tants haljal murul".

Einelaud noorte perenaiste korraldatuna hoolitses, et kõhutühjus ei saanud tusatuju tekitada.

Pimeduse saabumisega hakkas vähenema suvepeoliste arv, kuid hea tuju kestis hilisõhtuni.

Saare-mulgi-võru Suvepäeval anti „kutsekaardid" võrulaste sügispeole Eesti Majja 15. oktoobril sõprussidemete tugevdamiseks. Vasakult: A. Tuvikene, A. Kelder, Saarlaste Ühingu esimees Ä. Käärid ja Mulkide Seltsi vanem J. Vihma.
Foto — O. Haamer

KALEVI VÕRKPALLI IV ETNILINE TURNIIR JA P.-AMEERIKA BALTI KERGEJÕUSTIKUVÕISTLUSED

10. JA 11. SEPTEMBRIL JÕEKÄÄRUL
Laupäeva õhtul ÕHTUSÖÖK ja Tarkuse orkester ● BAAR
Sissepääs koos õhtusöögiga $5.00 ● Kõik teretulnud!

Mulroney parlamendis

KONSERVATIIVIDE KAHEKORDNE VÕIT JÄRELVALIMISTEL

Kanada järelvalimistel said konservatiivid kahekordse võidu. Idakaldal valiti suure häälteeenamusega parlamenti partei uus liider Brian Mulroney ja läänes võitis konservatiiv Gerry St. Germain.

Kui Mulroney võitu Central Nova valimispiirkonnas peeti tõenäoliseks, siis valimisvõit Briti Columbias NDP kandidaadi üle oli tõeline „kink" konservatiividele, kelle populaarsus on praegu kõrgpunktis. „Kusagil Kanadas ei ole praegu enam kindlat parlamendiliikme kohta liberaalile", ütles Mulroney pärast valimistulemuste teatavaks saamist. Lauldes koos vaimustatud rahvaga „When Irish Eyes are Smiling", konservatiivide juht, oma naise Mila käekõrval, pühitses võitu, mis viib ta silm-silma vastu peaminister Pierre Trudeauga.

31.217-est ära antud häälest Mulroney sai 18.882, liberaal Sinclair 7.828 ja NDP DeMarch 4.083. Central Nova valimispiirkond on hääletanud ka varem konservatiividele, kuid mitte kunagi nii suure enamusega. Elmer MacKay, kes tegi parlamendiliikme koha vabaks oma liiderile, sai eelmistel valimistel 9000-lise häälteenamuse.

Briti Columbias sai 45-aastane kanafarmer Gerry St. Germain 3425 häälega enamuse valimispiirkonnas, kus valiti varem NDP kandidaadid. Liberaalide kandidaat sai seal ainult 5 protsenti äraantud häältest ja kaotas kautsjoni.

Kes vajutas päästikule Manilas?

Möödunud nädala poliitiliseks suursündmuseks kujunes Filipiinide opositsioonipartei juhi Benigno Aquino mõrvamine Manila lennuväljal.

Valitsuse ametliku teadaande kohaselt oli selleks üksik terrorist Rolando Vizcarra, kes kuidagi oli poetanud end lennuvälja julgestusmeeskonna sekka ja lasti kohapeal maha julgestusmeeskonna poolt.

President Marcose poolt määratud komisjon mõrva uurimiseks on avastanud atendaadi üksikasjad, lasknud need filmida ja selgitanud selle juures, et Aquino mõrvamine ei olnud mitte teostatud ühe mehe poolt, vaid sellest võtsid osa mitmed isikud, kellel „kuidagi" õnnestus atendaadi kohalt märgatamatult kaduda. Peale ühe, kes koha peal maha lasti, kedagi ei ole arreteeritud.

Opositsioonijuhi Aquino mõrvamine on lisanud õli Filipiini sisepoliitilisse võitlusesse. Opositsioon muutub aktiivsemaks, sisesõda verisemaks ja kui venelased hakkavad sinna saatma oma relvi, siis võib uus Salvador kujuneda.

Torontos elunev Geronimo Fonda on seletanud ajaleht „Stari" esindajale, et temale on pakutud Filipini politseikindrali poolt $200,000 Aquino tapmise eest, kui ta külastas oma kodumaad 1981. a. Fonda oli olnud varem Aquini ihukaitsija rohkem kui 20 aastat ja temal oleks olnud kerge Aquini ligi pääseda. Kartes oma elu eest, Fonda oli selle ettepaneku tagasi lükanud.

„Meie Elu" toimetus ja talitus on suletud esmaspäeval, 5. septembril „Labour Day" puhul.

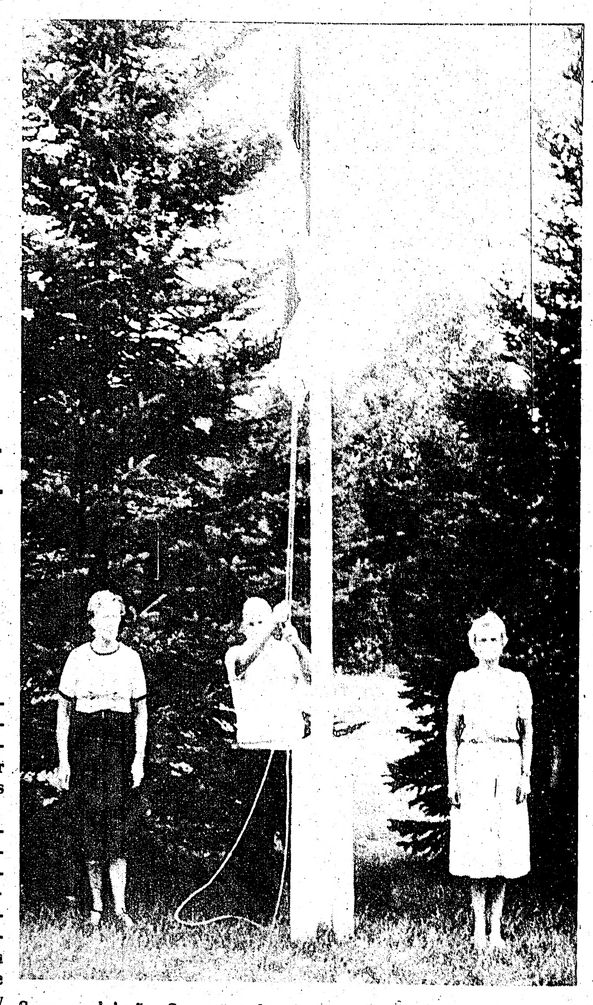

Saare-mulgi-võru Suvepäeval Jõekäärul heisati sini-must-valge lipp. Vasakult: Salme Vesi, Arnold Kapp ja Helju Salumets.
Foto — O. Haamer

Uus mitmekultuuri minister lubab muudatusi

Kanadal on uus mitmekultuuri minister — 10 aasta jooksul järjekorras seitsmes — David Michael Collenette. Uus minister võttis möödunud nädalal vastu etnilise pressi esindajad Torontos Four Seasons hotellis pressikonverentsil, kus ta tutvustas lähemalt oma põhimõtteid ja seisukohti mitmekultuurilisuse osas.

Teatavasti tegi Kanada peaminister Pierre Elliot Trudeau 1971. a. teatavaks Kanada föderaalvalitsuse mitmekultuurilisuse poliitika, mis ametliku kaksikkeelsuse kõrval sisuliselt tähendas kõikide kultuuride ühevõrdsuse kinnitamist.

Esimeseks mitmekultuurilisuse ministriks kinnitati dr. S. Haidasz. 1973. a. loodi mitmekultuurilisuse poliitika viljelemiseks ja rakendamiseks Kanada Mitmekultuurilisuse Nõuandev Kogu (Canadian Consultative Council on Multiculturalism). Eestlaste esindajaks selles nõuandvas kogus oli alul Roman Toi, seejärel järgmine 5 aastat Valve Andre. — Ministrid vaheldusid ning 1983. a. suveks on äsjase kabinetikaardimängu tulemusena viimase 10 aasta kohta Kanadas juba seitsmes mitmekultuuri minister vähemusrahvuste huve juhtimas ja kaitsmas.

Äsjakinnitatud uus mitmekultuuri minister David Michael Collenette sündis Londonis, Inglismaal 1946. a. ning asus 1957. a. koos vanematega elama Kanadasse. Collenette'i kooliharidus hõlmab mitmeid Toronto õppeasutusi: Presteign Height Public School, Oak Park Junior High School, East York Collegiate, Glendon College, York University (poliitiline teadus), Carleton University (Ottawa). Vahepeal töötas David Collenette poolteist aastat Inglismaal. Naasnuna Kanadasse 1972. a. oli ta CIPA (Couchiching Institute on Public Affairs) üks direktoreid, liberaalide partei aktivist, parlamendiliige 1974. aastast ning mitmete föderaalvalitsuse delegatsioonide liige. Tema erialalised huvid hõlmavad ökonoomia (sise- ja eksport), energia, välispoliitika, riigikaitse, senati reformid jne. Mitte-poliitiliste huvialade hulka kuuluvad klassikaline muusika ja teater.

Minister Collenette kõneleb peale inglise keele vabalt ka prantsuse keelt.

Uue mitmekultuurilisuse ministri tagapõhjast võiks välja tõsta tema veendunud hoiakut oma isikliku immigrandi staatuse kohta, mis lubab eeldada tema positiivset suhtumist põhiliste arusaamade ning tulevikuperspektiivide osas.

LUBAS UUENDUSI

Pressikonverentsil väitis minister ennast tutvustades, et teda tunnevad mõned etnilised ringkonnad juba varasematest kokkupuudetest ja koostööst. Nii olevat ta hästi tuntud kreeka rahvusgrupile, eriti Ida-Torontos ning samuti Toronto „mustade ühiskonnas" (Black Community).

Oma tööprogrammis eeldab ta suures joones valitsuse senise mitmekultuuri poliitika jätkamist, kuid samaaegselt ka uuendusi ja muudatusi.

Kanada mitmekultuuri poliitika olevat seni leidnud jäljendamist Austraalias, samuti olevat Inglismaa ja Rootsi imponeeritud Kanada mitmekultuurilisuse tegeliku rakendamise tulemusist.

„Poliitikud tulevad ja lähevad, valitsused muutuvad", kinnitas minister, „kuid see fakt, et mitmekultuurilisus on kinnitatud Kanada põhiseaduses, jääb igavesti püsima! — On saabunud uus faas: asjaolu, et Kanada elanikkonast on 30-40 % päritolult mitte-inglased, -prantslased või päriselanikud, sunnib revideerima põhilisi ühiskondlikke probleeme ning nende lahendusi," ütles minister.

Edasi vihjas ta oma isiklikule osale selles uues faasis, lisades: „Olen üks kuuest ministrist, kes on Torontost. Pean seepärast üldise mitmekultuurilisuse programmi kõrval peegeldama ja kajastama eriliselt Toronto etnilise ühiskonna pürgimusi ja taotlusi."

Pean ennast n.ü. väikese l-tähega liberaaliks, minu kohustused partei vastu on jätkuvalt olulise tähtsusega, kuid luban samal ajal pühendada oma energia sajaprotsendiliselt mitmekultuurilisuse poliitika senisest veelgi edukamaks teostamiseks Kanadas", lõpetas minister oma ettekande.

(Järg lk. 3)

Eestlaste Kesknõukogu korraldusel toimub neljapäeval, 8. sept. s.a. Toronto Eesti Maja suures saalis kell 19.30

KÕNEKOOSOLEK

Okupeeritud kodumaa praegusest olukorrast kõneleb AARNE VAHTRA, kes oli Eestis Kultuuriministeeriumi teatrite valitsuse juhataja ja partei fuktsionäär. Ta pettus kommunismist ja kasutas juhust Pariisis ametsõidul olles ärahüppeks.

● SISSEPÄÄS — VABATAHTLIK ANNETUS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA.
Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.
Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Kas Kanada teelahkmel?

See küsimus kerkib paratamatult jälgides poliitilisi kujunemisi seoses kahe suurema partei juhtide võimaliku vahetusega. Ühelt poolt on liberaalide juht, peaminister P. Trudeau, kes ei leia rahulolu ka oma partei ridades. Teiselt poolt on konservatiivide uus liider Brian Mulroney, kes ei ole veel valitsusse saanud ja kes taotleb alles parlamendiliikme kohta.

Liberaalide valitsus on jooksnud majanduslikku ummikusse iseenda poliitiliste arusaamade tulemusena ja ei näe väljapääsu tagasikäiguta oma poliitilistes arusaamades, Ükski neist ei ole valmis ütlema, et paljudes küsimustes on toimitud valesti, sest see tähendaks poliitilist pankrotti. Pärast pikaajalist võimul olekut ei mahu vabatahtlik poliitiline pankroteerimine lihtsalt ühegi liberaali mõistusesse.

Hetkel pole katki midagi, sest rahvas elab, sööb, teenib, saab pensioni ja isegi haiged saavad veel endisel süsteemil ravi. „Mis me viriseme, mis meil viga on?" — küsivad ühepäeva heaolus sõbrad, kes ei taha kaugemale mõtelda. Kuid kui kauaks? Juba leiab föderaalvalitsuse tervishoiuminister, et asi, vahemalt tervishoiu alal, ei taha selliselt kauaks kesta: raha on otsas. 150.000 haigevoodit puudub üle maa ja haiged ootavad. Arstid nõuavad lisatasusid. Haiglad on kuhjatud uute aparaatidega. Uusi röntgeni meetodeid on rakendatud. Kõik see vajab uusi investeeringuid. Uusi arstimeid tuleb turule ja neid kirjutatakse välja arstide poolt. Suurest osast pole isegi haigele kasu, suurema osa aparaatide kasutamise tulemustest ei saa haige ise kunagi teada, sest aruanded ja diagrammid lähevad arsti kätte ja sinna nad jäävad.

Kuid peamine probleem on, et raha on otsas ja valitsus otsib valikut: 1) jätta haiged oma tasku kanda, 2) juhtida kogu klientuur tagasi erakindlustuse peale, kellel see võimalik, või 3) asetada meditsiiniline lisamaks tulumaksu korras. Kuid keegi ei küsi, kuhu raha on läinud ja kuidas teostada ökonoomiat eksisteerivas arengus.

Kulutused arstiabile ei ole ainukeseks nähteks. Siia võib lisada terve haridussüsteemi, hoolekande, töötaoleku kindlustuse jne. Kõik need on põhjata augud, kus sõna „kokkuhoid" on tundmata. Tulemuseks ei ole parem tervishoid, kvalifitseeritud haridus, korralik hoolekanne. Riik on enda ülemonopoliseerinud liberaalide poliitika näol.

Kui Brian Mulroney on järgmiste valimiste järgi Kanada peaminister, siis ei tarvitse meil temale kadedad olla. Ta peab astuma tohutute majanduslike ja rahaliste lünkade kuristike äärtele ja otsima pärandusi, mis peavad olema massiivsed. Mulroney on esialgu keeldunud avalikkudest sõnavõttudest ja käsitamast projekte, mis tema peas keerlevad. Sest ta ei ole veel peaminister ega isegi parlamendi liige.

Kuid ta on juba ütelnud, et ta tahab teha ligipääsu võõrkapitalile Kanadasse kergeks. Et uuesti tekiks kapitalil usaldus Kanada majandusliku korra vastu, et siin rakendataks välisraha ja oskusi monopolide asemel. Ta näeb, et ainult rohke väliskapital suudab majanduse jälle käibesse panna, luua hulgaliselt vahepeal kadunud töökohti ja toota. See on üks tagasikäike, mida liberaalid ei julge teha — kui ta järgmise valitsuse moodustab.

Üks omakapitali rakendamise isasid oli omaaegne liberaalide finantsminister Walter Gordon, kes unistas ja ikka veel unistab, et kui Kanada raha toodab ja valitseb, siis jääb kasum siia ja Kanada läheb vastu jõukusele. Selle asemel väliskapital läks välja ja sellega koos tohutud summad ka Kanada omakapitali, kes siin monopoliseeritud oludes ei tahtnud edasi tegutseda. Ja Kanada on ainult vaesemaks jäänud. Õlitööstuse osalise monopoliseerimisega ei teinud valitsus raha tarbijale, vaid oma monopolile. Sest bensiinihinnad on ülesse läinud ja lähevad veelgi.

Nüüd oleme siis ammendatud riiklike fondide juurde jõudnud, kus iga mees (ja naine) ei saa enam haiglaravi, kus 150 tuhat haigevoodit on puudu, kus ülikoolid ei saa enam tuhandeid õpilasi vastu võtta, kus hoolekandeasutused peavad näljaseid uste juurest tagasi saatma, sest puuduvad fondid ja puudub raha. Mulroney näikse olevat praktiliselt mõtleja, kui ta ütleb, et keskvalitsus tema juhtimisel ei anna centigi Toronto spordistaadioni projektile, mis näeb ette 500 miljonit dollarit.

Kanada majandus vajab ratsionaliseerimist ja riigimajandus vajab kontrollitud kokkuhoidu. Kui Mulroney tuleva peaministrina suudab selle teostada, siis on ta mees omal kohal.

V.

Kas võiks . . ?

Jõekääru sai tänavu suvel 30. aastaseks. Üle 3000 noore on veetnud mitmeid toredaid ja kasvatuslikult kasulikke nädalaid Toronto Eesti Naiseltsi hoole all. Aukartustäratavalt hulga aastate kestel on Naiseselts suvekodu korraldanud ja palju majanduslikke probleeme lahendanud siirast kohusetundest eesti rahva vastu. On iseenesest mõistetav, et iga suve saabudes süüdatakse äärituli Jõekääru rahvuslikus sepikojas ja hulk kasvatajaid ja abilisi on valmis vastuvõtma uusi kasvandikke. Naiseltsi, kord endale võetud kohustuste au, ja kuulsust taotlemata täitmist peetakse niivõrd loomulikuks, et meie kesksed organisatsioonid ja muidu tähtsad tegelased ei pidanud vajalikuks juubeliaasta aktuse või valguspeo pidulikku meeleolu segada ei tervituskõnede ega kinniste ümbrikkude üleandmisega.

Külastuspäeval Jõekäärul ringi liikudes hakkas silma nii mõndagi kaunist, aga kõrv püüdis kinni ka palju mida poleks pidanud kuulma. Kas või too väike linalakk, kes mängumurul kaaslastega rõõmsalt eesti keeles vadistas, kuid isa kohale saabudes kohe ingliskeelele üle läks. Kuna isa ainsatki eestikeelset sõna tütrega rääkides ei kasutanud, oletasin, et eestlasega abielus olev välismaalane abikaasa rahvust kõrgelt hinnates oma tütre arengut kahe kultuuri ja kakskeelsuse omamise kaudu tahab rikastada. Suur oli aga üllatus, kui see härra oma tuttavaga äkki sulaselget maakeelt kõnelema hakkas. Selle lapse Jõekäärule saatmise motiiviks võis olla soov vabaneda lapsest paariks nädalaks odava raha eest või midagi taolist. Kindlasti ei saanud põhjuseks olla sihiselge tahe lapsest head eestlast ja laia silmaringiga kodanikku kasvatada. Kui vanemalt puudub arusaamine koduse kasvatuse tähtsusest ja eeskuju määratust mõjust, kaovad Jõekäärult saadud rahvuslikud impulssid kiirelt ja sini-must-valges sepikojas taotud raud jahtub rabedaks metallipuruks. KAS VÕIKS Naisselts korraldada kursusi lastevanematele, kus kummutatakse arvamine, et tühi kott saab püsti seista? Paar-kolm nädalat Jõekäärul ei suuda kellestki eestlast kasvatada, kui vanematel puudub viitsimine pidevalt ja vahelduvatel teemadel lastega vesteldes ja vaieldes nende sõnatagavara täiendada. Ja kui lapsevanemaid maksustada ainult kümne dollariga iga kasutatud „okey" ja „byebye" eest, siis võiks küll paari aasta pärast Jõekääru hooned uute ja paremategа asendada.

HARRI KIVILO

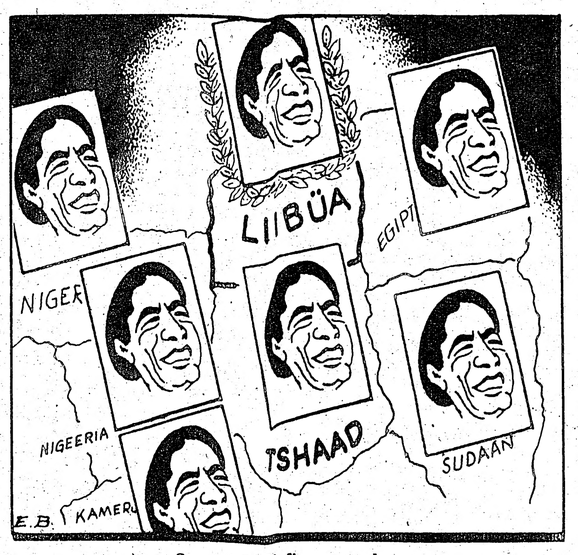

„Suure" Gaddafi soovunelm.

Mis on KGB?

Tuntud soome ajaloouurija Osmo Jussila avaldas ajakirjas „Kanava" artikli pealkirjaga „Mis on KGB?". Artiklis vaadeldakse Nõukogude Liidu julgeolekuteenistuse olevikku ja analüüsitakse selle ajalugu ning erinevusi ja sarnasusi lääneriikide julgeolekuteenistustega. Edastame artikli lühendatult.

2.

Tsaari-Venemaal oli ja samuti on Nõukogude Venemaal oma „salapolitsei" kellest osa kasutab mundrit ka tänavatel ja avalikel kohtadel liikudes. Selles kristalliseerubki õieti selle politseiorganisatsiooni paradoks, et on salajaneavalik politsei. Tuleb siiski tähele panna, et alguses polnud seda kavandatud salajaseks, kuid selline temast sai.

Kindral Kutuzov kurtis 1841. aastal, kui III osakond polnud töötanud veel kümmet aastatki: "Meil on sandarmeeria, mitte aga salapolitseid, kes peaks kõik kuulma ja nägema, olles ise nähtamatu ja kuuldamatu."

Kuid keiser Nikolai I eesmärgiks polnudki asutada salapolitseid, vaid luua vahend, mis viiks keisri õiguse otse rahvale mööda korrupeerunud bürokraatiast. Sandarmid pidid olema õilsad patrioodid", keisri isiklikud esindajad, tema valvav silm. Nii oleks sandarmeeria elanikkonnale õnnistuseks ja toetuks korralike kodanike laiale poolehoiule.

Sandarmeeria juhtkonda püüti hankida parimad ohvitserid ja kindlad, kes olid juba sõjaväelastena tõestanud oma võimeid. Uhke sandarmikolonel või kindral uhkes, taevasinises mundris saaks äratada imelust ja usaldust, just nagu oleks keiser ise kohal.

On olemas märke sellest, et elanikkond, vähemalt alguses suhtus sandarmitesse oodatud kombel. Asutus ise muidugi väitis, et asi oli nii ja keiser kriipsutas heameelega alla need lõigud aruannetes.

POOLAVALIK SALAPOLITSEI

Neidsamu omadusi, konstruktiivset rolli ja elanikkonna poolehoidu, on rõhutatud ka pärast aastat 1917 tshekistide ja nende asutuste puhul. Ka Tshekaa oli poolavalik, samuti on seda KGB. Ka tema ohvitseridel on uhked mundrid, sõjaväelaste üksused peavad paraade, asutus korraldab igasuguseid kokkutulekuid ja pidulikke koosolekuid, millest ajalehed laialdaselt kirjutavad ning kus peetud kõnesid avaldatakse (näiteks on avaldatud kõnesid, mida Andropov on pidanud kui KGB ülem). KGB kirjastab ka oma ajakirju ja raamatuid. Tal on omad komsomol-allorganisatsioonid ning oma aumarss, V. Muradeli Mihail Versini sõnadele komponeeritud „Mars dzherzhintsev" (Dzherzhinskilaste marss).

Kui sandarmid pidid Nikolai ajastul olema patrioodid, siis peetakse tshekistide omadusteks — Andropovi järgi — järgmisi omadusi: tshekist on „kirglik revolutsionäär, inimene, kel on kristalne südametunnistus ja piiritu isiklik mehisus; ta on kõikumatu võitluses vaenlase vastu, külmavereline kohustuste nimel ning humaanne, valmis ohverdama ennast rahva asja eest, millele ta on pühendanud oma elu". Felix Dzherzhinski järgi võis tshekistiks saada ainult inimene, kel on „külm pea, põlev süda ja puhtad käed". Tshekist pidi olema „puhastest puhtaim, nagu kristall, läbipaistev".

Andropov võiski KGB 60. aastapäeva pidustustel aastal 1977 praalida — just nagu seda tegid sandarmid oma aruannetes — et rahvas on suhtunud positiivselt ja aidanud: „Alati kui revolutsiooni vaenlased on rünnanud, on tshekistide juurde tulnud töölisi ja talupoegi, intelligentsi ja parimaid esindajad neid aitama... Nii oli Tshekaa algaegadel, nii on ka praegu".

DZHERZHINSKI

On tõsi, et mingisugune tshekistikultus on loodud ja ka tekkinud. Felix Dzherzhinski on kultuse ülim objekt. Temale on püstitatud ausambaid, neist silmapaistvaim Lubjanka ees Dzherzhinski väljakul, biograafiaid on kirjutatud ja kõnesid avaldatud. Putkades müüakse tema pildiga rinnamärke jne. Hiljuti avatud MVD (siseministeeriumi) muuseumis on suur skulptuur, „esimesed tshekistid", kus „raudne Felix" oma abilistega marsib kindlate sammudega püstipäi uutele ülesannetele. Tshekistide sangaritegudest Teise maailmasõja ajal vändatud film „Kilp ja mõõk" jookseb pidevalt kinodes ja televisioonis.

KGB pole ainult vaenlase hävitaja, vaenlase diversioonide paljastaja. Tal on ka „loov, konstruktiivne ülesanne". Kõneldes Kremli Kongressipalees 1967. aastal meenutas Andropov Tshekaa ja GPU tegevusest rahvamajanduse väljaehitamisel ja sotsiaalsete küsimuste lahendamisel. Tshekistid olevat aktiivselt osa võtnud näljahäda tõrjumises, transpordi restaureerimises, nad olid võidelnud tüüfuse vastu, lahendanud kütusekriisi ning tõstnud töö efektiivsust.

„Unustamatuks leheküljeks" Tshekaa ajaloos nimetas Andropov hulkuvate laste probleemi lahendust. Selle töö eest saiga Dzherzhinski hiljem „humanisti" nimetuse. Kodutuid, isadeta ja emadeta lapsi oli pärast kodusõda umbes 5 miljonit ja nad olid tõepoolest suureks probleemiks, peaaegu et hädaohuks. Dzherzhinski eestvõttel paigutati lapsed erilistesse töökollektiividesse ja kolooniatesse. Peamine motiiv oli takistada kontrarevolutsiooni, millele need kodutud lapsed olid vastuvõtlik taimelava. Kuigi Aleksander Solzhenitsõn on kirjeldanud seda Tshekaa „humanismi" teist moodi, „lapsed Gulagus", lubas Andropov oma kõnes jätkata „kommunistliku humanismi" liini, kuigi teistes oludes ja teiste meetoditega.

PRODUKTIIVSUSE TÕSTMINE

Dzherzhinski ajastul kasutatigi Tshekaad ja OGPU:d väga laias ulatuses rahvamajanduse eri harudes. Dzherzhinski ise oli samal ajal nii „transporditministriks" (aastail 1921—24), Tshekaa ülemaks kui ka rahva majanduse nõukogu esimeheks kuni oma surmani 1926. Tema peamine mure oli — nagu see paistab Andropovilgi olevat — töö efektiivsuse tõstmine. „Kui me ei suuda tõsta töö efektiivsust, ei suuda me säilida töörahva nõukogude riigina", nentis Dzherzhinski. Andropov jälle kõneles töö efektiivsuse tõstmise tähtsusest mh. augustis 1978 Petroskois, andes oma endisele kodulinnale üle Tööpunalipu ordeni.

Dzherzhinski võitles tarmukalt sündikalismi vastu ja töödistsipliini tugevdamise eest. Esialgu taastaski ta distsipliini ja korra kaoses olnud raudteedel, pärast tööstuses.

Mispärast kasutati Tshekaad seda politseilist ja sõjaväelist jõudu niiviisi? Tõenäoliselt sellepärast, et see oli tolleaegsetes oludes ainuke organ, kes oli võimeline ja kel olid vahendid militaarse distsipliini ja korra loomiseks. Dzherzhinski oli partei sõdurina ka transpordi ja tööstuse kindral. Kui aga erakorralised olud järgnesid üksteisele, muutus see Tshekaa roll püsivaks. Nii oligi ta järeltulija NKVD majanduslik tegevus võrdlemisi ulatuslik. See väljendub 1941. aasta NSV Liidu rahvamajanduse plaanist, mis sõja algul jäi sakslaste kätte. Selle järgi oli NKVD osa investeeringutest 18%, mis hõlmas ainult NKVD vahetus kontrollis olnud majanduse. Metsatöödest oli NKVD võimuses 12%, Arhangelis 26% ning Komi ASNT-s isegi üle 50 protsendi. Kullakaevandused oli NKVD monopol.

EPL

Jumalale antud tõotused ootavad täitmist

Kodumaalt lahkumise mälestuspäevaks

Psalm 66, 10—20

Me seisame Kodu-Eestist lahkumise 39. aastapäeva lävel. Tõsiseks kristlikrahvuslikuks pühaks helisevad kirikute kellad. Sinimust-valged lipud kantakse võõrsil sündinud noorte poolt Jumala altarite lähedusse.

Selles pühas kirikukellade helinas on sügav palve kannatava kodumaa, kõigi me omaste ja sõprade ja tundmatutegi kaaseestlaste eest, kes orjapõlve surutuina siiski usuvad, et ka EEstil on õigus elada vabalt ja õnnelikult Jumala päikese all.

Kirikukellade helinas Kodu-Eestist lahkumise mälestuspäeval on ka meie südamate tervitus kõigile neile, kes Maarjamaa pinnal ja mujalgi on vaikse, ent murdumatu vastupanuarmtee likmed — mehed, naised, noored ja lapsed, kes ei usu kommunistlikku valet, vaid kelle usk on rajatud Jumalasse, Tema õiglusesse ja Tema abisse.

Rahvusliku püha kirikukellade helinas on ka sügav valu kõigi nende pärast, kes hukkusid põgenemisteekondadel, leidsid külma haua Soome lahes või Läänemere sügitormistes vetes, kus kommunistlike jälitajate ohvriks langesid põgenikega täiskiilutud transportlaevad „Moero", „Nordstern" ja teised.

Minu armsad! Meie ja meie laste ning noorte teekond vabadusse kulges 1944. a. sügisel läbi tormi, surma ja varemete. Meie elame, oleme siin, kasutame juba pikki aastaid vabaduse kõiki õnnistusi suure Jumala imelise armu läbi.

On hea, kui me aeg-ajalt oma rahutute suurlinnade tõtlemises ja omasepitsetud muredes peatuksime, et jääda seisatuma ja ütelda koos laulikuga oma Jumalale: „Tänu olgu Jumalale, kes ei ole heitnud kõrvale mu palvet ega ole võtnud minult ära oma heldust." (Psalm 66,20).

Meil on tarvis vaid realistliku tõsidusega suunata oma pilk tagasi me elu raskeimatele, kriitilistele aegadele, et mõista ja võtta omaks see lauliku lihtne, sügav tunnistus: „Tänu olgu *Jumalale*, kes ei ole heitnud kõrvale mu palvet ega ole võtnud minult ära oma heldust."

Kommunistliku hävituse damoklese mõõk rippus meie kõigi peade kohal. Vangistus või küüditamine, orjalaager ja surm olid lähedal meile kõigile.

Ärgu ükski meist ütelgu: see kõik nüüd ammukustunud minevik, millega ei ole mõtet enam tegelda.

Lauliku suhtumus oma elu raskusisse oli teissugune, oli eluküps ja viljakas. Koos nendega, kes talle armsad, ta oli läbinud suuri raskusi, mille kohta ta ütleb: „Sina, Jumal, oled meid läbi katsunud. Sa oled meid sulatanud nagu hõbedat sulatatakse. . . . Meie sattusime tulle ja vette. Kuid Sina viisid meid välja küllusesse."

Raskest kannatustekoolist läbinud inimesena on laulik teadlik: meie sügavama elukujundamise, meie õnne ja hingelise tervise eelduseks on, et meie õpime *usaldama* ja siis ka *tänama* Jumalat, kelle imelisest armust me elame.

Meie elame, oleme läänemaailmas, sest et Jumal on meile olnud halastaja ja armuline! Ajal, mil sajad miljonid on sunnitud elama orjuses, oleme meie vabad!

„Sa lasksid inimesi sõita meie pea peal, meie sattusime tulle ja vette. Kuid sina viisid meid välja küllusesse."

Tänu olgu Jumalale, kes ei ole heitnud kõrvale mu palvet ega ole võtnud minult ära oma heldust." Hakaku see mõte puhastavalt, pühitsevalt ja juhtivalt helisema meie hinges.

Jumala heldust me mõistame hinnata paremini siis, kui me suudame läbitungivalt ausa pilgu oma hinge ja ellu ja küsime eesti rahva ja vana kiriku lauluraamatu sõnade-ga: „Mu hing, mis annad Jumalale, kes kõik sull' annab iga päev?"

Ärgu keegi arvaku, et see on hingeliselt hella luuletaja tühipaljas sentimentaalne küsimus. Kristlik usk selle reaalsuses on ülimalt realistlik elufilosoofia, mida me kohtame Kristuses Jeesuses kui Jumala Pojas.

Ükski meist ei ole valmistanud oma keha, hinge ega vaimu. Meie olema Jumala looming. Jumal on meid loonud, meile elu kinkinud. Meie elu kohta kehtivad seepärast mitte meie arvamised ja mõtted, vaid suure Jumala seadused.

Küsimus „Mu hing, mis annad Jumalale, kes kõik sull' annab iga päev?" on kaugeleulatuvate tagajärgedega, oma sisult väga kaine hingetervislik küsimus.

Laulik ütleb tänase 66. psalmi keskel: „Ma lähen Su kotta põletusohvritega, ma tasun Sinule oma tõotused."

Need sõnad on kirjutatud kaua enne Kristust, aga neisse kätketud tõde inimhingedele on vananematu: kui meie oleme oma elus kogenud Jumala tegusid, Jumala heldust ja Kristuse armu, siis ei saa ega tohi meie minna edasi, nagu poleks midagi juhtunud. Tulest, veest ja tormist, pommirünnakuist ja kommunismi orjastuse eest pääsnud inimestena on meil põhjust ütelda: „Ma lähen Su kotta põletusohvritega, ma tasun Sulle oma tõotused."

Kaaseestlane, sinu oma süda ütleb sulle, millised on sinu tõotused suurele Jumalale! Sinu *oma* süda!

Kas ei ole tänane päev oma pühaliku tõsidusega parajaks sobivaks kohaks taas-elustada, taas-uuendada *tõotusi*, mida me raskeil aegadel oleme andnud oma Jumalale?

Kirikute kellad helisevad paljudel maadel on Kodu-Eestist lahkumise mälestuseks. Sellega seoses peatub Jumala armastuse pilk sinu ja minu hingel, meie kui vabaduses elavate eestlaste elul. Läbi saabunud kuldse sügise on kauge, kannatava kodumaagi pilk valutikkalt, ootavalt suunatud meile, kes me sattusime tulle ja vette, kuid keda Jumala armu käsi viis välja vabadusse.

Astu veel enne selle päeva kustumist, täna, oma hingega vahetult Jeesuse Kristuse nimel Jumala armastuse lähedusse, et sinugi süda võiks ütelda: „Tänu olgu Jumalale, kes ei ole heitnud kõrvale mu palvet ega ole võtnud ära oma heldust. . . Ma lähen Su kotta põletusohvritega, ma tasun Sinule oma tõotused."

Selleks aidaku meid püha Jumal kui meie armurohke taevane Isa meie Lunastaja läbi. Me vajame seda Jumala abi endale, oma lastele ja noortele, et mitte kaduda võõraste rahvaste keskele. Jumala käsi ei päästnud 1944. a. traagilisel sügisel mitte selleks, et me suurendaksime Kanada, USA, Rootsi ja teiste maade rahvaarvu. Jumala püha armurikas käsi päästis meid tõsiste, tähtsate ülesannete tarvis, mis meil täita eestlastena ja kristlastena. Meid ootavad konkreetsed ülesanded usulisel ja rahvuslikul alal, mille täitmisele me oleme kutsutud rõõmsa valmisolekuga ja tänuliku südamega Jumala ja oma Eesti isamaa vastu. Jumalale antud tõotused— need ei tohi kustuda, vaid need ootavas täitmist!

RUDOLF KIVIRANNA

Balti rahvaste massilisel hävitamisel pole lõppu

Balti rahvaste massilisel hävitamisel, mis algas Stalini ja Hitleri kokkuleppe alusel 1939. a., kestab edasi ja sellel pole näha lõppu, kirjutab Balti Vabadusliidu bülletään USA-s. Mitmete ükssteisele järgnevate massiliste küüditamiste tagajärjel oli 1949. a. hävitatud või küüditatud üks kümnendik Balti rahvastest. Juri Andropovi tõusmisel Nõukogude Impeeriumi juhi kohale muutus kord valjumaks ja arreteeritute ning karistatute arv hakkas suurenema.

(Baltic Bulletin)

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Moskvasse pro läinud Roots ülekuula

STOKHOLM (EPL) — Tuntud Stokholmi advokaat Ragnar Gottfarb sõitis N. Liitu, et rootsi juristidekomisjoni „Pro Justitia" ülesandel jälgida Nõukogude teisitimõtleja Jossif Beguni protsessi Vladimiris, 20 km idapool Moskvat. Ta sai selleks loa Nõukogude suursaatkonnalt Stokholmis. Sellegipoolest kimbutati teda Vladimiri saabumisel KGB poolt. Protsess oli äkki „edasi lükatud . . .".

Ragnar Gottfarb ütleb, et ta oli imestunud, kui ta sai viisa protsessi jälgimiseks. Kuna ta ise vene keelt ei valda, võttis ta Vladimiri kaasa ametliku nõukogude tõlgi, kes pidi talle kohtupidamist referеerima saksa keeles.

Kohtumajas selgus aga, et seal keegi ei teadnud mingist protsessist, kuigi varem telegraafiagentuurid olid just saabumise päeva märkinud kui selle algust. Kohtu eesistuja Mustafenko kohta, kellega Gottfarb tahtis kokku saada, öeldi, et ta on ära sõitnud. Advokaat oma giidiga läks aga otse tema ruumi ja keegi ei takistanud. Ta tutvustas ennast ja andis üle oma varasema kirja koopia N. Liidu Stokholmi saatkonnale.

Kui ta kohtuhoonest lahkus, viis taksojuht teda ilma ühegi seletuseta ühte hotellile sarnanevasse suurde hoonesse, kus teda ees ootas üks naisterahvas, umbes 45 aastat vana.

Selgus, et naisel olid käes samad dokumendid, millised advokaat oli esitanud kohtu eesistuja ametiruumis. Ilma pikemata algas ülekuulamine — naine ei pidanud vajalikuks enese tutvustamistki.

Gottfarb mõistis, et tegemist on KGB esindajaga, sest naine hakkas teda otsekohe süüdistama „konspiratsioonis" ja „riigivaenulises tegevuses".

Uus mitme . . .

(Algus esiküljel)

KÜSIMUSED

Küsimuste ja vastuste sarjas tulid sõelumisele mitmed akuutsed probleemid: „Kui „etnilise" tagapõhjaga kodanikke on Kanadas üle 30 %, kas langeb neile siis ka protsentuaalselt vastav osa riigi ja valitsuse tähelepanust ja eelarvest?" — Polnud vaja ministri vastust, et teada, et iga mitmekultuurile kulutatud dollari kohta läheb sada tuhat mujale. — „Kas on edaspidi loota tõhusalt suuremat toetust mitmekultuuri programmidele?" — „Eelmine minister, jim Fleming, suurendas toetusi. Praegu on riigil suur puudujääk." — „Millal saab Kanada oma mitmekultuuri-Ministeeriumi? — „Selle asemel, et ümber organiseerida valitsust, peaksid kõik institutsioonid reflekteerima mitmekultuurilisuse fakti." — „Miks peaminister tagandas eelmise mitmekultuuri ministri Jim Flemingu?" — „Sellele küsimusele saab vastata ainult peaminister." jne. jne. — Küsimused hõlmasid probleeme ühenduses uue salaluureteenistuse, RCMP, Canada Council'i toetuste, etnilise pressi päevamurede üle kuni võimalike Air Canada kuulutusteni, võrdõiguste puudumise kohta töökohtadel jne. Korduvalt võtsid sõna Toronto n.ü. „nähtava minoriteedi" esindajad.

VASTUVÕTT

Pressikonventsile järgnes vastuvõtt etniliste organisatsioonide esindajatele, kus minister kinnitas uuesti ülaltoodud seisukohti, muuhulgas väites, et ta töö on olnud edukas suurelt osalt tänu ta abikaasale, kelle mõistmist, abi ja kannatlikku meelt ta vajab ka edaspidi.

„Peaminister sai minu ministriks määramisega korraga kaks uut töökohjõudu ühe palga eest!" lõpetas minis-

KALEV EST

ESMASPÄEV — Lawren Glenvie

TEISIPÄEV — Lawren Glenvie

TEISIPÄEV Etobico

North York — Bayvie Bayvie

KOLMAPÄEV — Don Mi Norma

KOLMAPÄEV — Runnyn Runnyn

KOLMAPÄEV Etobico

Registreerimine toimub teisipäe
Informatsiooniks 889-7889 E. K

Moskvasse protsessi jälgima läinud Rootsi jurist viidi ülekuulamisele

STOKHOLM (EPL) — Tuntud Stokholmi advokaat Ragnar Gottfarb sõitis N. Liitu, et rootsi juristidekomisjoni „Pro Justitia" ülesandel jälgida Nõukogude teisitimõtleja Jossif Beguni protsessi Vladimiris, 20 km idapool Moskvat. Ta sai selleks loa Nõukogude suursaatkonnalt Stokholmis. Sellegipoolest kimbutati teda Vladimiri saabumisel KGB poolt. Protsess oli äkki „edasi lükatud . . .".

Ragnar Gottfarb ütleb, et ta oli imestunud, kui ta sai viisa protsessi jälgimiseks. Kuna ta ise vene keelt ei valda, võttis ta Vladimiri kaasa ametliku nõukogude tõlgi, kes pidi talle kohtupidamist refereerima saksa keeles.

Kohtumajas selgus aga, et seal keegi ei teadnud mingist protsessist, kuigi varem telegraafiagentuurid olid just saabumise päeva märkinud kui selle algust. Kohtu eesistuja Mustafenko kohta, kellega Gottfarb tahtis kokku saada, öeldi, et ta on ära sõitnud. Advokaat oma giidiga läks aga otse tema ruumi ja keegi ei takistanud. Ta tutvustas ennast ja andis üle oma varasema kirja koopia N. Liidu Stokholmi saatkonnale.

Kui ta kohtuhoonest lahkus, viis taksojuht teda ilma ühegi seletuseta ühte hotellile sarnanevasse suurde hoonesse, kus teda ees ootas üks naisterahvas, umbes 45 aastat vana.

Selgus, et naisel olid käes samad dokumendid, millised advokaat oli esitanud kohtu eesistuja ametiruumis. Ilma pikemata algas ülekuulamine — naine ei pidanud vajalikuks enese tutvustamistki.

Gottfarb mõistis, et tegemist on KGB esindajaga, sest naine hakkas teda otsekohe süüdistama „konspiratsioonis" ja „riigivaenulises tegevuses".

— Ma lasksin teda rääkida lõpuni ja siis ütlesin talle, et ma olen praegu 76-aastane ja oma elust 45 aastat advokaat, reisinud paljudes maades ja sageli külastanud nende maade kohtuasutusi, mh. ka N. Liidus, kus ma Kiievis a. 1935 jälgisin kohtupidamist ühe alkoholisti vastu, kes oli oma naist peksnud, a. 1945 jälgisin Leningradis kohut kahe röövli vastu. Avaldasin imestust, et minu huvi kohtu ja kohtupidamise vastu põhjustab selliseid etteheiteid. Kui kohtupidamine on korrektne, siis ei ole põhjust seda minu eest varjata. Pole mul ju mingit kavatsust vahele segada kohtukäiku. Kui see aga ei ole korrektne, siis on minu kohuseks jutustada seda, mida ma nägin ja kogesin . . .

Nüüd katkestas naine:

— Aga miks te ütlesite, et te tulete turistina?

Gottfarb vastas, et ta on saanud küll turismiviisa, kuid viisataotluses oli ta selgelt N. Liidu Stokholmi saatkonnale andnud oma reisi eesmärgi ja põhjuse.

Naine jäi viisakaks ja lõpetas „vestluse". Gottfarb võis sõita oma hotelli ja sealt tagasi Moskvasse, kus ta kohtus kaebealuse Beguni abikaasa Inaga, kes ei teadnud, millal edasilükatud kohtuistung toimub. Gottfarb lendas tagasi Stokholmi.

Juristidekomisjon „Pro Justitia" esimees õuekohtu liige Carl Fredrik Haddin on seletanud lehtedele, et juba see, et Ragnar Gottgfarb üldse sai viisumi kohtuprotsessile sõitmiseks ja selle jälgimiseks, oli esmakordne. Ükski lääne jurist ei ole saanud varem sellist luba. Iseasi on muidugi, et protsessi ettenähtud ajal ei toimunud . . .

EPL/K

Hõivamiskatse üks osalisi oli eestlane

Lennuk maandus Soome asemel vene lennuväljal

STOKHOLM (EPL) — Nõukogude telegraafiagentuur TASS teatas juuli alguses, et „kriminaalsed elemendid" on püüdnud hõivata Moskvast Tallinna poole sõitvat lennukit. Kaaperdamine olevat nurjunud „reisijate otsustava vaheleastumise tõttu". Kuidas asjad tegelikult olid, kuuleb Eesti Päevaleht nüüd lähemalt „mitteametlike" kanalite kaudu.

Nagu selgub, teostasid kaaperdamiskatse kaks noormeest, kellest üks oli eestlane. Nende eesmärgiks oli pääseda Rootsi.

Üks meestest platseerus lennuki tualetti „pommiga", kuna teine ähvardas meeskonda selle õhkimisega, kui kurssi ei võeta Rootsile.

Kapten väitnud, et kütteainet ei jätku üle Läänemere sõiduks kõne alla võiks tulla Soome.

Sellega kaaperdajad nõustusid ja lennuk võttis tõepoolest kursi Soome lahele. Kui see aga maandus, piirati lennuk ümber hambuni relvastatud miilitsaväeosast — selgus, et maandumine ei toimund mitte Soome pinnal, vaid Viiburi lähedasel nõukogude sõjaväe lennuväljal . . . Vahepeal oli aga üks lennukis reisijana sõitnud KGB mees saanud kätte oma revolvri ja tulistas tualetti, kus peituv „pommimees" sai surma.

Nagu hiljem selgus, ei olnud hõivajatel üldse mingit pommi — nad olid bluffinud.

Kõik reisijad võeti pikale ülekuulamisele, enne kui nad sihtkohta Tallinna toimetati.

EPL/K

EESTI ALUMIINUM KOMPANII

Akende asendamine thermo-akendega. ★ 5 tollised veerennid kuues värvis. ★ Riästaaluste katmine.
Keldri akendele sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238
Kodus 769-0932

OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

Impulsse Tokiost Kanada majandusele

Juba aastaid on jaapanlased olnud huvitatud investeeringutest Läänes, eriti USA-s ja Kanadas, kuid Kanada valitsus pole seni näidanud küllaldast vastutulekut. Alles läinud aastast peale on olukorrad muutnud ja jaapanlased on nüüd valmis mitmel liinil rakendama oma kapitali ja kõrgtehnilisi oskusi ka siin Kanadas.

Teatavasti asus varemalt Ontarios, Georgian Bay kaldal (Midland) USA suure tehase (RCA) TV-lampide tehas. See tööstus läks aga pankrotti, nagu paljud teised siin Kanadas ja suleti läinud detsembris, sest ettevõte ei suutnud võistelda teiste välisfirmade (Jaapan, L-Saksa jt.) samalaadiliste toodetega.

See 16 aastat vana Midlandi tööstus oli algul väga edukas ja alles kaks aastat tagasi töötas seal 1200 töölist, kuid sulgemisel oli järel vaid 630 ja ka need kaotasid oma töökohad.

Tööstus müüdi jaapanlastele ja ostjaks osutus Mitsubishi Elektritööstus Tokiost (MEC), kes maksis sellest $20 miljoni ja tahab sisseseade uuendamiseks kulutada veel $26 miljoni. Mitsubishi'le anti odavaprotsendilist laenu Liidu- ja Ontario valitsuse poolt pariteedi alusel kokku $15 miljoni.

Juuli lõpus käis kohal ka Mitsubishi peatööstuse president Nihachiro Katayama Tokiost ja kohtas seal Kanada valitsuse esindajaid. Midlandi tööstuse presidendiks on määratud Jutaka Takano, kes juba praegu töötab seal 34 töölisega, et ettevõtet lasta käiku novembriks. Tuleva aasta keskpaigu loodetakse rakendada juba 250 endist töölist. Kogu kohatajäänud 630-le töölisele loodetakse anda tööd alles 1987-ks aastaks.

Mitsubishi Midlandi tööstuse president Jukata Takano on ajakirjanduse andmel lahke ja humooriikas mees, kes töölistele tahab olla vaid „George" oma pärisnime asemel, et sümboolselt tunnustada Georgian Bay kaunist asukohta.

Jaapanlased kavandavad oma uue Kanada tööstuse selleks, et produtseerida pildilampe mitte ainult TV-aparaatide jaoks, vaid ka tööstuslike kompuuterite jaoks, kuna sellel alal on laialdast tulevikku kõigis tööstusriikides.

A.M.

90.000-dollariline eksitus tulumaksulehel

Province of Ontario Savings Office (POSO) harukontori juhataja teatas Helle Rannik'ule (Hellara Service), et ta toob kaasa ühe 83-aastase lesknaise, kelle tulumaksuga ta arvas midagi väga viltu olevat.

Naine oli kirjutanud 60.000 dollarilise tšeki maksuametile, kui tal oli $72.000 pangas. Ja nagu hiljem selgus, veel 41.000-dollarilise tšeki Royal panga arvelt, kus tal oli $56.000.

POSO's peatati väljamaksmine ja POSO osakonnajuhataja abiga ka Royal pangas, kus aga üllataval kombel oldi selle üle pahased. Uurimisel selgus, et naine ei olnud 1976. aastast pärineva 75.000-lise hüpoteeklaenu sissetulekut oma maksulehtedel näidanud ja nüüd hirmununa kiire arvestusega eksinud.

Lõpptulemusena tuli tal maksta vaid $10.000 pluss intress ja seda järgnevail põhjusil:

1) Tulumaksu „tagasiulatavus" on vaid neli aastat, seega parandused tulid teha vaid 1979. aastast alates.

2) Canada Savings Bond'i boonus tuli näidata kui „Capital Gain", kui sissetulek võlatähtede või pangaarve protsentidest ületab maksuvaba tuhat dollarit.

3) 1978. aastal tehtud 12,000-lise annetuse lubatud 20% sissetulekust mahaarvamisest ülejääva osa ülekandmine järgnevatesse maksuaastatesse.

Sellest juhtumist kirjutas kohaliku valimispiirkonna ajaleht „Ward 9 News", kus toodi Helle Ranniku arvamine, et tulumaksuamet oleks võinud märgata viga enne tshekkide sissekasseerimisele asumist ja nii vältida asjatut sekeldust.

Tähelepanelik pangamänedzheri abiga lahendatud juhtum näitab veelkord, et keerulisematel juhtudel vanemad inimesed vajavad tulumaksulehtede täitmisel asjatundja abi.

Huvi Jaapanis balti vangide vastu

Austraalias ilmuv teadeteleht „Baltic News" toob sõnumi huvist Jaapanis eesti, läti, leedu vangide vastu N. Liidus. Jaapani ajalehed trükkisid ära teateid „Baltic News'ist", mille tulemusena leht sai hulk kirju ja enam kui 30 jaapanlast soovisid liituda grupiga Austraalia „Friends of the Prisoners" (P.O. Box 12 Sandy Bay, Tas. 7005, Australia). Lisatud on mõned näited kirjadest, mis tulnud jaapanlastelt, kes tahavad balti vange vabastada.

„Baltic News" ilmub organisatsiooni HELLP väljaandel neli korda aastas ja saadetakse soovijatele tasuta. (Post Office Box 272, Sandy Bay, Tasmania, 7005, Australia).

Uus mitme . . .

(Algus esiküljel)

KÜSIMUSED

Küsimuste ja vastuste sarjas tulid sõelumisele mitmed akuutsed probleemid: „Kui „etnilise" tagapõhjaga kodanikke on Kanadas üle 30 %, kas langeb neile siis ka protsentuaalselt vastav osa riigi ja valitsuse tähelepanust ja eelarvest?" — Polnud vaja ministri vastust, et teada, et iga mitmekultuurile kulutatud dollari kohta läheb sada tuhat mujale. — „Kas on edaspidi loota tõhusalt suuremat toetust mitmekultuuri programmidele?" — „Eelmine minister, Jim Fleming, suurendas toetusi. Praegu on riigil suur puudujääk." — „Millal saab Kanada oma mitmekultuuri-Ministeeriumi? — „Selle asemel, et ümber organiseerida valitsust, peaksid kõik institutsioonid reflekteerima mitmekultuurilisuse fakti." — „Miks peaminister tagandas eelmise mitmekultuuri ministri Jim Flemingu?" — „Sellele küsimusele saab vastata ainult peaminister." jne. jne. — Küsimused hõlmasid probleeme ühenduses uue salaluureteenistuse, RCMP, Canada Council'i toetuste, etnilise pressi päevamurede üle kuni võimalike Air Canada kuulutusteni, võrdõiguste puudumise kohta töökohtadel jne. Korduvalt võtsid sõna Toronto n.ü. „nähtava minoriteedi" esindajad.

VASTUVÕTT

Pressikonventsile järgnes vastuvõtt etniliste organisatsioonide esindajatele, kus minister kinnitas uuesti ülaltoodud seisukohti, muuhulgas väites, et ta töö on olnud edukas suurelt osalt tänu ta abikaasale, kelle mõistmist, abi ja kannatlikku meelt ta vajab ka edaspidi.

„Peaminister sai minu ministriks määramisega korraga kaks uut tööjõudu ühe palga eest!" lõpetas ministeer Collenette oma lühikese sõnavõtu.

Eestlastest viibisid vastuvõtul Laas Leivat, Olev Träss, Osvald Piil, August Nõmmik ja Valve Andre.

V.A.

Kapten Ludwig Wahtras sai surma põllul töötades

Töötades oma talu põllul, sai õnnetult surma EELK Kanada praostkonna laekur ja endine Hiidlaste Seltsi esimees kaugesõidukapten Ludvig Wahtras. Ta pidas Hamiltoni ja Brantfordi vahemaal, Lyndeni alevi lähedal 100-aakri suurust talu juba umbes 30 aastat. Möödunud nädala teisipäeval läks põllule niitma ädalheina ja kui eine ajaks koju ei tulnud, läks abikaasa vaatama. Ta leidis Ludvig Wahtras'e surnuna lamamas umbes 50 jala kaugusel traktorist, mille mootor töötas.

Kohtuarst dr. Carmelo Scime ütles ajalehele „Hamilton Spectator", et vigastustega arvestades on tõenäolikult tegu traktoriga, mis liikus alla künkast ja ülesse teiselepoole, kus peatus. Kas Ludvig Wahtras libises või kukkus ei ole esialgu teada, ka mitte lahkamise tulemusi.

Kadunul on kolm last. Poja Kalmari abikaasa Cheril ütles ajalehele, et tema arvates õnnetust ei põhjustanud ettevaatamatus, kuna kunagi varem ei ole olnud tal raskusi põllutöömasinatega.

„Hamilton Spectator" lisab, et möödunud aastal 45 surmajuhtumist taludes õnnetuste tagajärjel 15 olid seotud traktoritega. Sel aastal on neid olnud juba seitse. Farm Safety Association Inc. esindaja lisas, et ühing toetab seaduse andmist, mis nõuab kaitsevöösid traktorijuhtidele.

Männivalla laagrisse Lakewoodi Järvemetsal oli kogunenud umbes 200 skautlikku noort ja juhti, neist kolm Kanadast. Laagri kõrgpunktiks oli kanuu- ja jalamatk, vanu pulmakombeid tutvustav lavastus „Hõissa pulmad!", suurlõke ja lõpuparaad, kus anti üle Tõnu ja Maimu Nõmmiku poolt kutse tuleval aastal toimuvasse maailmalaagrisse „Eesti Lipp" Kotkajärvel. — Pildil — „Männivalla" laagri juhid ngd. Riina Mälgi-Viise ja skm. Jüri Linask. Kanada lippu kannab Kadri Nõmmik Torontost.

Foto — Harald Karu

INTERLOCKING PAVING STONE

PATIO - SÕIDUTEED - KÄIGUTEED

TASUTA HINDAMINE

HELISTADA MATI RAND 889-1835

Eesti kondomiinium korterimaja North York'is

Korteri kavandid vaatamiseks ja ostmiseks arhitekt
Guido E. Laikve büroos, 101 Cassandra Blvd.,
Don Mills, M3A 1T1
444-6405 444-2897

KALEV ESTIENNE rütmilise võimlemise 1983/84 aasta tunniplaan

ESMASPÄEV	—	Lawrence ja Avenue Rd. Glenview Public School	17:00—18:00	Lapsed
			18:00—19:00	Naised
			19:00—20:30	Teismelised
			20:30—21:30	Naised
TEISIPÄEV	—	Lawrence ja Avenue Rd. Glenview Public School	Valikrühmad, senior eliit, noorte eliit, laste eliit	
TEISIPÄEV		Etobicoke		Naised
North York	—	Bayview ja Sheppard Bayview Junior High School	18:00—19:00	Lapsed
			19:00—20:00	Teismelised
KOLMAPÄEV	—	Don Mills ja Lawrence Norman Ingram School	17:30—18:30	Lapsed
			18:30—19:30	Teismelised
KOLMAPÄEV	—	Runnymede ja Bloor Runnymede Public School *	17:30—18:30	Lapsed
			18:30—19:30	Teismelised
			19:30—20:30	Naised
KOLMAPÄEV		Etobicoke		Naised
NELJAPÄEV North York'is	—	Bayview ja Sheppard Bayview Junior High School	18:00—19:00—Teismelised	
			19:00—20:00	Naised
NELJAPÄEV North York'is	—	Yonge ja Steeles Newtonbrook High School *	18:30—19:30	Lapsed
			19:30—20:30	Teismelised
NELJAPÄEV	—	Südalinnas Jesse Ketchum Public School *	18:30—20:00	Endised võimlejad
			20:00—21.30	Senior eliit
REEDE	—	Victoria Park ja St. Clair Crescent School *	16:30—18:00	Lapsed
			18:00—19:30	Teismelised
REEDE	—	St. Clair ja Yonge Deer Park Public School *	12:45—14:00	Lapsed
			14:00—15:30	Teismelised
LAUPÄEV	—	Mt. Pleasant ja Davisville Hodgson Public School	10:00—11:00	Lapsed
			11:00—12:00	Lapsed
			12:00— 1:30	Teismelised
LAUPÄEV	—	St. Clair ja Yonge Deer Park Public School *	12:45— 2:00	Lapsed
			2:00— 3:30	Teismelised ja noorte eliit

Registreerimine toimub teisipäeval, 6. septembril kell 18:00—20:30 Glenview Public School, 401 Rosewell Ave. Tunnid algavad 12. septembril. Informatsiooniks 889-7889 E. Koop või 465-7020 L. Viinamäe. Võistlusvõimlemise informatsioon saadaval telefoni teel.

* — Allmaaraudtee läheduses

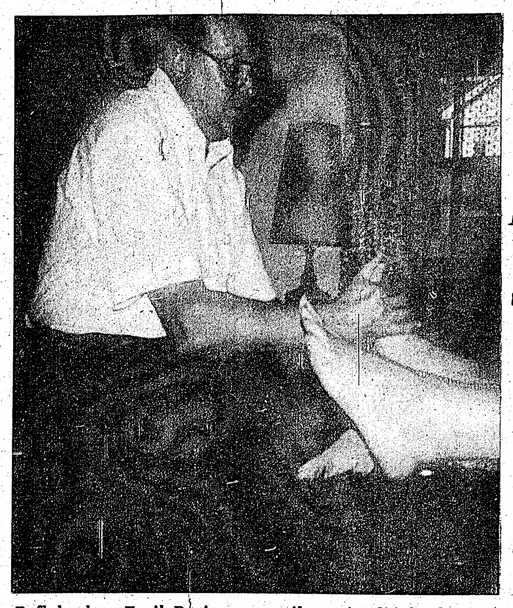

Refleksoloog Eerik Purje masseerib patsiendi jalga kus on reflekspunktid igale kehaosale, elundile ja näärmele. Joonis paremal näitab reflekspunkte jalataldadel ja kehaosi, kuhu nende masseerimine mõjub.

Refleksoloogia

Tee tervisele jalgade kaudu

Vestlus Eerik Purjega

Refleksoloogia on loomulik ravi, mis on rajatud printsiibile, et igale kehaosale, elundile või näärmele on jalgades ja kätes vastavad reflekspunktid. Nende punktide asjatundlik masseerimine leevendab kehas pinget, soodustab vereringvoolu ja normaliseerib kehalisi funktsioone. Kuna selline ravimisviis on suhteliselt vähetuntud, siis pole imeks panna, et selle ümber hõljub teatav müstika ja salapärasuse loor. Ainukene eestlasest refleksoloog, Eerik Purje, on seda müstikat püüdnud hajutada loengutega ja kaotada nn. „imearsti" oreool.

— Meelevaldne väljendus „jalaravi" refleksoloogia seletamiseks on üsna väär teie tegevuse tutvustamiseks. Kuidas kõlaks see õieti ja lühidalt?

— Jah, jalaravi" on tõepoolest väärtõlgendus. Ravimine toimub küll jalgade kaudu, kuid mõjustab kogu organismi. Refleksoloogia on loomulik ravi, mis leevendab kehas pinget, soodustab vereringvoolu ja normaliseerib kehalisi funktsioone. Lihtsalt ja lühidalt öelduna: see on viis ergutada inimkeha võimeid end ise ravida. Loomulikult on sedalaadi ravi aeglasetoimeline, kuid pikemas perspektiivis tõhusam kui konventsionaalne droogidega ravimine, mis näiliselt mõjub nö. üleöö, kuid mille kõrvalmõjud võivad hiljem tehtud hüvituse mitmekordselt tasa lülitada.

Refleksoloogia juured ulatuvad tagasi õige kaugesse aega. See ravi on tuhandeid aastaid vana ning on pärit idamaadelt. Nii nagu sugulasravid akupunktuur ja shiatsu, võeti see kõigepealt kasutusele Hiinas, kandus umbes 1300 aastat tagasi üle Jaapanisse ning jõudis alles käesoleva sajandi algul Ameerika mandrile ja Euroopasse. Esmakordselt hakkas Ameerikas sellega katsetama Connecticuti arst William Fitzgerald aastal 1913.

Olles nina-, kõrva- ja kurguhaiguste eriarst ja kliiniku juhataja Hartfordis, ei rahuldanud teda konventsionaalsed meetodid, vaid ta otsis pidevalt uusi teid oma eesmärgi saavutamiseks. Ta avastas refleksoloogia, mida tollal veel selle nimega ei tuntud. Dr. Fitzgerald nimetas seda algul inglise keeles „zone therapy", vihjates sellega n.n. tsoonidele või energiakanalitele, mis pikuti läbivad inimkeha ja mille tõttu tal näiteks kurguprobleeme oli võimalik lahendada suure varba alt.

— Olete ainus eestlasest refleksoloog Torontos. Kuidas meie ühiskond suhtub sellesse ravimisviisi ja kuidas see peegeldub patsientide arvus?

— Selle kohta on mul raske objektiivset vastust anda. Pooldavad hääled ulatuvad kergesti kõrvu, skeptikuid kuuleb sootuks harvemini ja lausa negatiivse hoiakuga inimesed ei tule oma arvamust mulle nina alla hõõruma. Kuna olen praktiseerinud alles lühikest aega, siis mu patsientide arv pole eriti suur, kuid suurem, kui julgesin iial loota ja kasvab pidevalt. Pärast eriti suur, kuid vab pidevalt. Pärast oma referaate ja neile järgnevaid kirjutusi ajalehtedes olen saanud üllatavalt palju julgustavaid telefonikõnesid ja ka uusi patsiente. Mis puutub valdava enamuse skeptilisusse, siis seda ei saa imeks ega pahaks panna. Konventsionaalsuse kammits on tugev ja kõvakstallatud teerajalt kõrvale astumine nõuab suurt julgust. Seda ei tehta sageli isegi siis, kui on selgelt näha, et see rada kuhugile ei vii. Ja milline täie aruga inimene võiks kiskuda, et näiteks kroonilist bronhiiti saaks talla alt kõditamisega ravida? Mina küll ei uskunud enne kui oma nahal tunda sain. Sellele lisandub veel pilkealuseks sattumise hirm. Tõsine eestlane võib vilistada küll rahakahjule, kuid mitte võimalusele, et teda on „haneks võetud".

— Mis on peamised tervisrikked, mille vastu tullakse abi otsima refleksoloogi juurde?

— Tullakse kõigi võimalike hädadega. Kogu raviskaala une- või energiapuudusest suhkruhaiguse ja raskete südameriketeni on kaetud. Kahjuks tullakse minutaoliste juurde sageli alles siis, kui kõik muu on ära proovitud ja tuleb asuda „kuradi kombel kärbseid sööma". Teeb natuke nukraks, kui niisugune patient varsti pettunult lahkub avastades, et paar-kolm sessiooni ei suutnud anda rohkem kui arstiteadus aastatega. Kuid kaugeltki mitte kõik ei lahku pettunult. Paljud peavad vastu ja enamuse tervislik seisukord hakkab pikkamisi, kuid visalt tõusuteed sammuma, eriti neil, kes lisaks refleksoloogiale võtavad kasutusele teised tervishoidlikud vahendid nagu näiteks füüsilise aktiivsuse ja mõistlikud toitlusreeglid. Rõõmustaval kombel on ka neid patsiente, kes on tulnud suhteliselt väikeste probleemidega, neist kiiresti vabanenud ja end sel määral paremini tundnud, et enam ravist loobuda ei taha. Nii tuleb mul „ravida" ka täiesti terveid. Need on inimesed, kes refleksoloogia preventiivset toimet tundma ja hindama on õppinud.

— Kas vajab teie arvates refleksoloogiat?

— Iga inimene peale surija, kes on leppinud olukorraga, et tema aeg on täis ja tuleb minna. Nagu ülaltoodust märkate, refleksoloogia ei ole ainult raskete haigete ja kindlasti mitte ainult vanade jaoks. Nii mõnigi noor inimene on mul lasknud puhtast uudishimust oma jalgu masseerida ja sageli olen avastanud, et noore tallad on märksa hellemad kui ta vanemate omad. Panen selle tänapäeva elustiili arvele. Kõhuli televisiooni ees lamamine ei arenda ühtki lihast ja parema jala surve gaasipedaalile ei asenda mõnusat jalutuskäiku. McDonald ja kolonel Sandrers ei ole oma kuulsust saavutanud dieetikutena ja teeb üsna olulise vahe, kas küünarnukki treenitakse klaasitõstmise või odaheitmisega.

— Millised on tulevikukavatsused ja väljavaated nende teostamiseks?

— Olen kaine realist ega looda, et minu ukseläve suunas algaks patsientide meeletu tormijooks. Töötan kindlustuse alal edasi ja praktiseerin igapäevase töö kõrvalt. Milliseks tulevik kujuneb, seda näitab aeg. Tahaksin kindlasti pidada veel mõned loengud. Sel alal on vaja teha veel palju selgitustööd enne kui see populaarseks muutub.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

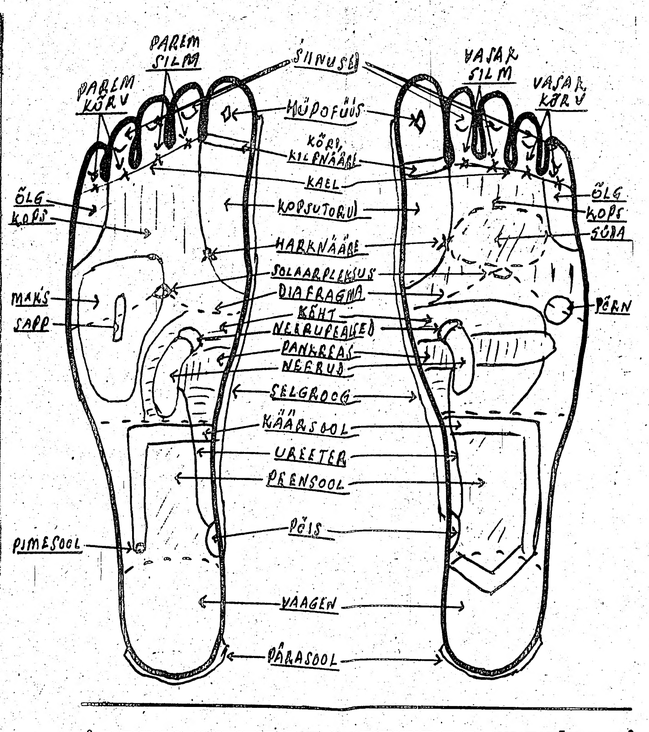

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502
MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja
PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Kas olete huvitatud soome keele õppimisest?
TORONTO SOOME KEELE KOOL
alustab registreerimisega 14. septembril kl. 6.45 õ. Armour High Public School'is (Wilson Ave., idapoolel Avenue Rd.)
TUNNID ALGAJATELE JAEDASIJÕUDNUILE, IGAS VANUSES!
Lähemalt tel. 221-1665, Hans või Terttu Myrskog.

Toronto ja Hamiltoni Võitlejate Ühingute ühine perekonnaõhtu

Laupäeval, 20. augustil tervitas päikesepaisteline Seedrioru TEVÜ ja HEVÜ liikmeid ja nende perekonnaliikmeid, kui nad saabusid järjekordsele kahe naaber-ühingu ühisele perekonnaõhtule. Saabujaid oli üle 80.

Kokkutuleku avamiseks koguneti II maailmasõjas langenute mälestusmärgi juurde, kus HEVÜ esimees A. Jurs tervitas külalisi. Langenute mälestuseks asetasid sambale lilled E. Kirsipuu, TEVÜ esimees Ü. Tamre ja HEVÜ sekretär E. Lindaja.

Perekonnaõhtu avas A. Jurs. Õhtu teadustajaks oli E. Lindaja. Koosviibimisele andis hoo sisse ühislaul R. Tralla juhatusel ja G. Iltali klaverisaatel, kes hoolitses terve peo musikaalse kava saate ja tantsuhelide eest.

Järgnes lühike sõnavõtt EVÜ Liidu esimehelt Y. Ansonilt. Tervitus oli ka Hamiltoni Läti VÜ ja SEEN'i (Society of Eastern European Nations) esimehelt O. Berztisselt, samuti sõnavõtt KEVÜ Liidu esimehelt K. Tori'lt.

Perenaiseks oli Mare Alaver Torontost.

Õhtu pidulikum osa oli, kui EVK esimees A. Jurs kinnitas rinda tubli töö eest Keskuse Teeneteristi III järk Toronto EVÜ liikmele R. Moks'ile. Järgnes sõnavõtt Y. Ansonilt, kes andis lähemat informatsiooni Lakewoodis toimuva suvepäeva kohta 17./18. sept. 1983. Ööbimine on varutud skautide laagrimajas ja ka motellides on siis juba talvise hooaja alandatud hinnad. Samuti selgitas lühidalt Karl Linnase olukorda ja tulevikuplaane. Täpsemaid andmeid andis Sõjameeste Suvepäevade kohta TEVÜ esimees Ü. Tamre. Buss lahkub Eesti Maja õuest 16. sept. õhtul kell 19.00, vahepeatustega Hamiltonis ja St. Catharines. Olemas veel paar vaba kohta. Ü. Tamre soovitas kõigil osa võtta 22. okt. toimuvast „Lõbusast laupäevaõhtust" Eesti Majas, sissetulek on mõeldud Esto '84 lippude ostuks. Esto '84 Sõduriõhtuks on ruumid reserveeritud Toronto Sheraton hotellis, hinnaks $35.00 isikult.

Õhtusöögi lõppedes algas kirev kava, mis koostatud R. Tralla poolt, kes ise selle ka alustas. Hilda Sepp esitas „Tallinn, mu unistuste linn". Ksv. Meinhard Niinveelt „Uljad noored", duett „Kuldrannake" (H. Sepp ja A. Tera), M. Niinveelt „Eesti on mu isamaa" ja sopran A. Teralt „Vaikne kena kohakene", M. Niinveelt „Noorte laul" ning duetina „Minu peig on sõjamees" (H. Sepp ja A. Tera), mis tuli kordamisele. R. Tralla „Tule koju armuke" tuli samuti kordamisele ning kava lõppedes kõlas sopran A. Tera ning ansamblilt (Tralla, Raag ja Niinvee) „Minu reamees". Esinejatele tänusõnad ütles A. Jurs ning daamidele oli tänuks roosid E. Lindaja poolt. Samuti tänati roosidega suure-vaeva-nägijat perenaist. Kava lõpetati ühislauluga „Saa vabaks Eesti meri".

Peo kestel toimus ka loteriipiletite müük K. Lemberi poolt. Võitudeks olid annetanud pagaritööstus Rooneem, Ü. Tamre, P. Kunstimees, R. Moks, J. Reinoja, J. Kirsipuu, H. Lember, A. Jurs, L. Ploom, A. Voode ja E. Lindaja. Looside „õnnenumbrid" tõmbas välja pr. Moks ja kaasa aitasid J. Reinoja ja H. Lember. Rooneeme tordi võitjaks osutus Y. Anson (USA-st).

„Roostes kingad" jälle tantsima

Peaaegu aasta tagasi alustas tegevust ERR „Kungla" juures nn. veteranide rühm, mis koosnes tantsijatest, kelle tantsukingad olid aastate jooksul veidi roostetanud. Rühma ellukutsumise põhjuseks oli uuesti tekitada huvi endistele rahvatantsu harrastajatele, kes ühel või teisel põhjusel olid eemale jäänud.

Ja nii sündis veteranide rühm suure särtsuga ja esimesel tunnil lõid üle 50-ne tantsija labajala lõssi isegi hoogsamini kui võis loota.

Talve jooksul aga vähenes rühma suurus, et kevadeks oli liikmete arv vähenenud 20-le kohusetruule tantsijale. Pandi pead kokku ja arutati, kuidas võiks rühma suurust jällegi paisutada. Tantsijad leidsid, et rühmal oleks vaja sihti, mille jaoks valmistuda. Kõik nõustusid, et järgmisel aastal on vaja esinemis-ekskursioone.

Rühma juhid Taimi Voksepp ja Jaanus Marley loodavad, et liikmeks astuks kõik endised „Kungla" tantsijad, vanad ja noored. „Kungla" tegevusest on aastate jooksul üle tuhande tantsija aktiivselt osa võtnud. Juhtide unistus oleks see, et veteranide rühm on kõige suurem rühm Eesti Päevadel Torontos.

See on üleskutse kõikidele endistele tantsijatele, kes on pikemat või lühemat aega „talveunes" olnud. Võimalus on osa võtta Esto '84 Valguspeost mitte kui passiivse pealtvaatajana vaid aktiivselt.

Kõikidele endistele „Kungla" liikmetele kõlab kutse: Tule, tule tantsi veel kord — Eesti Päevadel '84!

Tantsutunnid toimuvad esmaspäeviti Eesti Maja suures saalis kell 7.30—9.00 õ. Esimene tund on 3. oktoobril.

Informatsiooniks ja registreerimiseks helistada: Taimi Voksepp — 698-5577 või Jaanus Marley — 690-0714.

Auhindu ja medaleid Jõekäärul

Toronto Eesti Naisseltsi Jõekääru Suvekodu hooaja lõpetamisel jagati lipuväljakul auhindu.

Kõige eeskujulikumaks kasvandikuks oli Ruth Küng, kõige püüdlikumaks eesti keele rääkijaks Andrus Nurm. Kõige parem Kalevipoja tundja oli Pia Metsala ja sai eriauhinnaks Endel Rubergi maali, paremad olid suurtest tüdrukutest Ruth Küng, keskmistest Maia Linask ja väikestest Tiiu Sillavere. Väikestest poistest Paul Sambla. Kalevipoja tundjatele oli auhinnad annetanud Abistamiskomitee ja Harri Kivilo.

Auhindu jagati ka tennise ja lauatennise mängijatele. Tennis: Silvi Matsoo, Peeter Puhvel, Maie Linask, Marcus Puhvel. Endel Ruberg tänas Jõekääru nimel laskemoona annetajaid: major Ernst Tiivel Montrealist ja Montreali Võitlejate Ühing, Vaino Varve, Eesti Üliõpilaste Seltsi Kanada Koondus, Hamiltoni Võitlejate Ühing.

Laskjatest said auhindu ja medaleid: Marcus Silmberg, Indrek Lusik, Margus Kask, Monika Roose, Tiia Pihl, Sarina Westerblom. Eestikeele õpetaja Kersti Linask korraldas kõnevõistluse kastvusega 2—3 minutit vabalt valitud teemal. Parimateks osutusid: 1. klass — Kristiina Nõu, Kalev Kaup ja David Hogg. 2. klass — Thomas Olvet, Linda Varve ja Pia Metsala. 3. klass — Tõnis Veenpere, Kadri Linask ja Tarmo Roosild.

Pärast auhindade väljajagamist pöördus Naisseltsi juhatuse nimel laste ja rahva poole lühikese kõnega seltsi kassapidaja pr. Jaaguste, kes ütles: „Võime jälle rahulolu ja tänutundega tagasi vaadata suvisele Jõekääru Laste Suvekodu tegevusele. Rahuloluga selle tõttu, et meil oli kasvatajateks ja abikasvatajateks jälle selline tubli hulk isikuid, kes andsid oma parima suvekodu heaoluks. Me kõik teame, et materjaalne tasu on siin tagasihoidlik, kuid teame ka, et rõõm näha oma kasvandikke viljakas tegevuses, mille kõrgpunktiks kahtlemata kujunes Valguspidu, on parim tasu tehtud töö eest. Eks meid kõiki kanna Jõekääru eesti vaim, mis meid on nüüd juba 30 aastat kokku toonud. Tänutundega pöördume Looja poole, kes meid nende aastate jooksul on suurematest õnnetustest hoidnud, ning kes meid on toonud maale, kus tohime vabalt oma keeles ja meeles lapsi kasvatada. T.E.N.S. juhatuse nimel tänan vanemaid usalduse eest, kasvandikke tubli kaasalöömise eest, kõiki neid isikuid ning organisatsioone, eesti ajalehti lehe ruumi eest ja teisi kes nii majanduslikult kui ka füüsiliselt on aidanud ja loodetavasti ka edaspidi meid aitavad ja lõpuks meie vaprat köögipersonali."

Palve pidas Endel Ruberg.

J.S-gi

Kutse laulma

Toronto Eesti Meeskoor alustab uut hooaega

Teisipäeval, 6. septembril kell 7.30 õhtul kogunevad meeskoori lauluvennad avaharjutuseks ja seltskondlikuks koosviibimiseks T.E.M.-i koduks saanud Toronto Eesti Maja keskmisesse saali, kus „timmitakse" suvepuhkusel olnud hääli ja vahetatakse mõtteid nii möödunud kuudest kui ka eelolevast tegevusest.

Toronto Eesti Meeskoor pidas oma korralise aastapeakoosoleku 7. juunil s. a. Koosolekust võttis osa 51 T.E.M-i liiget. Peakoosolek kuulas ära möödunud tegevusaasta aruanded, võttis vastu uue tegevuskava ja eelarve ning valis uue juhatuse.

Koor valis esimeheks jällegi Heikki Paara ja koorivanemaks Erni Kääri'd'i.

Kunstiliselt jääb koori juhatama mag. Charles Kipper ja abikoorijuhina Eduard Tobreluts.

Nädal aega hiljem toimunud juhatuse ametisse seadmise koosolekul jagati ametid järgmiselt: abiesimees — Rudolf Kuus, sekretär — Verner Heinar, abisekretär — Alver Rõika, laekur Georg Lootus, abilaekur — Rein Holsmer, varahoidja — Endel Paju.

Peakoosolek valis koorivanema abiks Edgar Tiilen'i ja toetajate liikmete sekretäriks on ikka Oskar Haamer. Juhatuse kandidaatideks jäid järjekorras J. Kütt, E. Poolar ja A. Suurallik. Revisjoni-komisjoni valiti Arnold Kontus, Oskar Haamer ja Tammi Ruutopõld.

New Horizons toetuse haldamise grupi esimees Eik Järvi selgitas toetuse kasutamise eelarvet, mille abil on kooril võimalik osta tugev klaver, kantavad, kergelt kokkupandavad esinemise astmed ja vormisärgid. Samuti katab toetus suurema osa lauluharjutuse ruumide üürist ja koorijuhi palga poolteise aasta vältel.

See kergendab tunduvalt koori majanduslikke muresid ja võimaldab korrldada koori kassast toetatud kontsertmatkasid, vähendades laulumeeste isiklikke kulusid sellistel reisidel.

Toronto Eesti Meeskoori eelseisvas tegevuskavas on koori 33. aastapäeva tähistamine perekondliku koosviibimisega 14. oktoobril. Vaimulik kontsert Martin Lutheri 500. a. sünnipäeva tähistamise teenistusel Toronto Vana-Andrese kirikus 13. novembril, koori jõulupuu — traditsiooniliselt koos „Estonia" orkestriga 16. detsembril s.a. ja selle aasta lõpul aastavahetuse ball Inn On The Park hotellis.

1984. aasta esimesteks üritusteks on Eesti Vabariigi 66. aastapäeva tähistamise koosviibimine Toronto Eesti Maja suures saalis laupäeval, 18. veebruaril ja Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel laulmine Toronto Ülikooli aulas pühapäeval, 26. veebruaril.

Koori aastakontsert toimub pühapäeval, 25. märtsil Toronto Ülikooli Walter Hallis.

Chicago Eesti Majalt on tulnud T.E.M.-ile kutse seal kontserdiga esinemiseks. See oleks võimalik aprillikuus. Täpne aeg tuleb veel koori poolt otsustamisele.

Ka ESTO'84 laulud hakkavad kooril kõlama juba uue tegevusaasta algusest peale.

Koorijuht Charles Kipper on juba tuntud oma võimetega, mis koori kaunilt kõlama panevad ja selleks jätkub temal tarmukust ja leidlikkust alati.

Koor soovib värskendada laulu kõla nooremate meeshäältega, selleks on lauluvennad valmis olema toeks ja headeks kaaslasteks uutele lauljatele.

Koori noodiavara on kiiduväärselt küllaldane ja ootab uusi ja endisi laulumehi.

Eesti mehed, kogunege meeskoori! Laseme maailmal kuulda hinge ja vaimu sütivat eesti laulikute-heliloojate armast ja võimsat loomingut ESTO'84 laulupeol Maple Leaf Garden'is.

Alati sinule, kodumaa, kõlagu vabade meeste laul!

HEIKKI PAARA

KÜTTED
★ Uued ja parandamine ★ ÕLI- ja GAASIAHJUDE vahetamine.
★ Korstnavoodrid (chimney linings) ★ Veetorude parandamine
★ Mõõdukad hinnad, oskustega töömehed.
ROLAND KULLIK Tel. (416) 275-1280

SOOME ETTEVÕTE
ALUMINUM SIDING DESIGN
valmistab teile seinakatteid, räästaaluseid (soffit & fascia), jätkudeta vihmaveerenne, alumiiniumist uksi ja aknaid.
Eelarved tasuta.
Helistage tel. 755-0694
MARTTI JUPPI
156 Canlish Rd. Scarboro, Ont. M1P 1T2
Lic. B-1767 Member B.B.B.

KIRJANI □ K

Kunstinädala

Seedriorul asetleidnud kunstinädalal, Seitse Kunsti, oli tugevas ülekaalus muusika, eriti nädala teisel poolel, kuna kõrge kvalifikatsiooniga muusikud oli lektoritena kohal viis: Peeter Tammearu, Armas Maiste, Norman Reintamm, Roman Toi ja Taavo Virkhaus.

Raske on anda täielikku ülevaadet kogu sellest nädalast, kuna tegevust oli palju ja võimatu osa võtta igast loengust või seminarist. Seitsme Kunsti tuleviku arutamisel tuligi küsimuse alla võib-olla pikendada kunstinädal 10-le päevale ja kuulutada välja teatava kunstiala päevad, näit. üks päev pühendada muusikale, üks päev kunstile jne., et võimaldada igale oma huvialal paremat osavõttu.

Informatsiooni puudus näis olevat suurimaks teguriks osavõtjate arvu vähesuses. Peaks ka leidma alasid, mis huvitaksid noori. Osavõtjaid oli küll nii USA-st, Ottawast, Torontost, Hamiltonist jne., kuid nagu kuulda jäi informatsioon hiljaks paljudele osavõtust huvitatuile.

Kava järgi kunstialade loetlus algab muusikaga ja nende alade lektoritega.

MUUSIKALEKTORID

Peeter Tammearu on Toronto Kuningliku Konservatooriumi õppejõud klaveri ja kompositsiooni alal. Juba mitu aastat on ta kirjutanud muusikat tellimise peale CBC-le, ka on ta helitöid esitatud Stratfordis, Stokholmis andis ta kontserdi Estival pidustuste raames, ka on ta Esto '84 muusikatoimkonna juhatuse liige. Kunstinädalal lõi ta kohapeal muusika regilaulude ainetel lõpuõhtul ettekantud näidendile „Elina laul", andis eriliselt meeldejääva kontserdi, saatis soliste ja mängis õhtustel kontsertidel nii soolo, kui koos teiste muusikutega.

Armas Maiste on olnud 25 aastat sümfooniaorkestrite pianist, Montreali ülikooli õppejõud džässi alal ja alustab kontsertpianisti karjääri ringreisidega. Siin andis ta džässiseminari, millest osavõtt oli eriti rohkearvuline (18), kuigi see seminar toimus kaks korda päevas. Igaüks peaks kogu eluaja edasi õppima, peaks kuulama igat muusikat, sest alati õpib midagi uut — nii rääkis ta oma kuulajaile. Vast see ongi A. Maiste suure edu saladus. Tema eriliseks lemmikuks näib olevat Duke Ellington, kelle muusikat ta tihti mängis ja mida tarvitas oma seminaris õpingutel. Ta õhtune kontsert, samuti kõik teiste muusikutega koos mängitud helid jäävad veel kauuks kõrvu helisema.

Norman Reintamm on oma noorusele vaatamata juba tunnustatud dirigent, samuti on ta kontsert-organist ja pianist. Dirigeerimist täiendas ta 2 aastat Inglismaal Londoni muusikaakadeemias. Siinses muusikaseminari programmis õpetas ta dirigeerimist koos demonstratsioonidega, samuti esines klaveril koos teiste muusikutega.

Dr. Roman Toi on tuntud juba pikka aega nii laulupidude üldkooride kui ka Toronto kooride juhina, kui ka oma heliloomingu poolest. Praegu õpetab ta Toronto Kuninglikus Konservatooriumis kompositsiooni. Kunstinädala programmis andis ta väga huvitava ülevaate kirikumuusikast, koraalidest, mis hakkas õitsema, kui Martin Luther päästis selle katoliku kiriku kütkest ja põhjapool Alpe hakkas arenema protestandi kirik. Leid, et meie koraaliraamatus on 748 laulu sõnad ja ainult 226 viisi nende laulmiseks, oli tõukeks hakata lugema koraaliraamatu laulu sõnu. Tulemuseks oli, et ainult 8 viisi katab

HELMI RAJAMA
Marie Under ir
22 lhk. Hind $4.
•
Estonian Army
and Insignia 1
28 lhk. (bros.), hind
Postiteel tellides saateku
Müügil „MEIE ELU
958 Broadview Ave. Toronto

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

Kunstinädalal oli ülekaalus muusika

Seedriorul asetleidnud kunstinädalal, Seitse Kunsti, oli tugevas ülekaalus muusika, eriti nädala teisel poolel, kuna kõrge kvalifikatsiooniga muusikud oli lektoritena kohal viis: Peeter Tammearu, Armas Maiste, Norman Reintamm, Roman Toi ja Taavo Virkhaus.

Raske on anda täielikku ülevaadet kogu sellest nädalast, kuna tegevust oli palju ja võimatu osa võtta igast loengust või seminarist. Seitsme Kunsti tuleviku arutamisel tuligi küsimuse alla võib-olla pikendada kunstinädal 10-le päevale ja kuulutada välja teatava kunstiala päevad, näit. üks päev pühendada muusikale, üks päev kunstile jne., et võimaldada igale oma huvialal paremat osavõttu.

Informatsiooni puudus näis olevat suurimaks teguriks osavõtjate arvu vähesuses. Peaks ka leidma alasid, mis huvitaksid noori. Osavõtjaid oli küll nii USA-st, Ottawast, Torontost, Hamiltonist jne., kuid nagu kuulda jäi informatsioon hiljaks paljudele osavõtust huvitatuile.

Kava järgi kunstialade loetlus algab muusikaga ja nende alade lektoritega.

MUUSIKALEKTORID

Peeter Tammearu on Toroto Kuninglku Konservatooriumi õppejõud klaveri ja kompositsiooni alal. Juba mitu aastat on ta kirjutanud muusikat tellimise peale CBC-le, ka on ta helitöid esitatud Stratfordis. Stokholmis andis ta kontserdi Estival pidustuste raames, ka on ta Esto '84 muusikatoimkonna juhatuse liige. Kunstinädalal lõi ta kohapeal muusika regilaulude ainetel lõpuõhtul ettekantud näidendile „Elina laul", andis eriliselt meeldejääva kontserdi, saatis soliste ja mängis õhtustel kontsertidel nii soolo, kui koos teiste muusikutega.

Armas Maiste on olnud 25 aastat sümfooniaorkestrite pianist, Montreali ülikooli õppejõud džässi alal ja alustab kontsertpianisti karjääri ringreisidega. Siin andis ta džässiseminari, millest osavõtt oli eriti rohkearvuline (18), kuigi see seminar toimus kaks korda päevas. Igaüks peaks kogu eluaja edasi õppima, peaks kuulama igat muusikat, sest alati õpib midagi uut — nii rääkis ta oma kuulajaile. Vast see ongi A. Maiste suure edu saladus. Tema eriliseks lemmikuks näib olevat Duke Ellington, kelle muusikat ta tihti mängis ja mida tarvitas oma seminaris õpingutel. Ta õhtune kontsert, samuti kõik teiste muusikutega koos mängitud helid jäävad veel kauaks kõrvu helisema.

Norman Reintamm on oma noorusele vaatamata juba tunnustatud dirigent, samuti on ta kontsert-organist ja pianist. Dirigeerimist täiendas ta 2 aastat Inglismaal Londoni muusikaakadeemias. Siinses muusikaseminari programmis õpetas ta dirigeerimist koos demonstratsioonidega, samuti esines klaveril koos teiste muusikutega.

Dr. Roman Toi on tuntud juba pikka aega nii laulupidude üldkooride kui ka Toronto kooride juhina, kui ka oma helliloomingu poolest. Praegu õpetab ta Toronto Kuninglikus Konservatooriumis kompositsiooni. Kunstinädala programmis andis ta väga huvitava ülevaate kirikumuusikast, koraalidest, mis hakkas õitsema, kui Martin Luther päästis selle katoliku kiriku kütkest ja põhjapool Alpe hakkas arenema protestandi kirik. Leid, et meie koraaliraamatus on 748 laulu sõnad ja ainult 226 viisi nende laulmiseks, oli tõukeks hakata lugema koraaliraamatu laulu sõnu. Tulemuseks oli, et ainult 8 viisi katab 150 laulu sõnad, ja selle tõiga ajel on ta järgmine projekt hakata lugema silpe, eesmärgiga proovida sobitada kokku sõnadega teisi viise. R. Toi teine loeng käsitas kompositsiooni, muusika elementide tähtsust ja nende kõkkuseadmist komponeerimisel, tutvustades vältimatuid piirkondi, mille najal komponist helitöö üles ehitab.

Taavo Virkhaus on samuti hästi tuntud heliloojana ja dirigendina. Tema saabumise puhul kunstinädalale korraldati neljapäeval erikontsert, mis kujunes üheks vaheldusrikkaimaks kontserdiks. Seal esines Margit Viia soololauludega, Mart Laanemäe oboel, Toivo Siitam klaveril. Siis lõi kaasa ka T. Virkhaus ise ja koos N. Reintamme, P. Tammearu ja A. Maistega järgnes musitseerimine, mis lõppes nelja muusiku ühisel klaverimängul neljal käel.

Järgmisel päeval andis T. Virkhaus ülevaate eesti muusikast, kusjuures mainis, et viimase 50 a. kohta puuduvad head raamatud eesti muusika kohta. Väljaantud raamatud on puudulikud või mitte erapooletud. Ta valis 45 parimat heliloojat, grupeerides nad paremuse järjekorras erinevais muusikastiilides, selgitades nende stiilide erinevusi.

Õhtukontsertidel ei puudunud ka nn. acid rock, mida esitas elektrikitarril Priit Võsari New Yorgist. Minikontserdi andsid veel noorimad osalejad Katrin Lepik klaveril ja

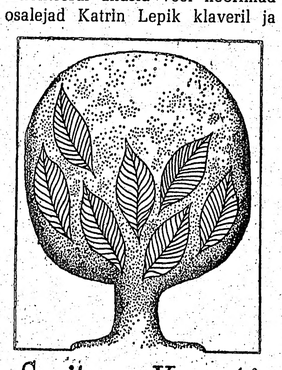

Seitse Kunsti

Margus Timusk flöödil. Andres Raudsepp ja Jyri Kork tegid „Nalja õhtu", kus nalja ja laulu oli palju.

KUJUTAVKUNST

Seitsme Kunsti alla kuulub just maalikunst, muidugi ka teised kunstid. Samahuvilistega koos õpime nägema ja äratame ehk mõnes huvi edaspidi kunsti tõsisemalt võtta — see oli kommentaar maalikunstnikult Abel Lee'lt. Talle olevat juba avaldatud soovi avada kunstikool. Juhtusin teda kohtama allika juures oma grupile õpetamas joonistama vanu seedritüvesid, kuna ta leidis, et suvine roheline loodus ei ole huvitav maalida. Väga huvitav oli jälgida Abel Lee seminari monotüüpiast, kus ta selgitas materjali, värvide ja tehnika kasutamist koos demonstratsioonidega. Ka noorimad osalejad olid suure huviga praktilise töö juures, saavutades väga meeldivaid tagajärgi. Abel Lee loeng Eesti elava kunstnik Jüri Arrak'u sürrealistist ja sümbolismist koos 30 valguspildiga jättis sügava mulje. Veel oli temalt loeng koopamaalidest üle impressiooni tänapäevani.

Evald Timusk juhatas õli- ja akvarelliklasse, pannes pearõhu osavõtjate omaloomingule looduses.

Peeter Seppa jätkus igale poole — kavaraamatu joonistustest kuni mälestusalbumi koostamiseni. Alles eelmisel õhtul korjatud kaastöö ilmus trükisena juba järgmise päeva pealelõunaks.

Tiiu Jalakas, kes on lõpetanud Guelph'i ülikooli kunstiosakonna tekstiiltrükiste alal, õpetas mustrite trükkimist linasele riidele. Ka tema klassis olid väga huvitatud just noorimad osavõtjad.

Keraamikat õpetas arhitekt Ants Elken, töötades pea kogu nädala rakuu tehnikas modelleerimise, glasuuri ja põletamisega. Peamaja kõrval suitses rakuuahi, tünn põlevate heintega ja veenõu, milledest lõpptulemusena ilmusid nägusad vaasid ja ilusemed. Veel valmistati keraamilisi ehteid ja lõpuks demonstreeris A. Elken keraamilise monotüübi valmistamist.

Huvitav oli ka Inge Kao, kes oma vokil õpetas linase lõnga ketramist. Midagi erinevalt uut oli Paul Truupere loeng elektrooniliselt juhitavate mudellaevade ja -lennukite üle. 1939. a. saatis Eesti riik oma mudelite rahvusmeeskonna Soome, kus P. Truupere saavutas samas valmistatud purjelennuki eest 7. koha. Praegu kuulub ta Model Aviation of Canada koosseisu. Mudellennukid valmistakse balsapuust, mis on 7 korda kergem kui kork. Ta mudelid täitsid pika laua. Hiljem demonstreeris ta neid nii lennus kui ujulas veel.

EESTI KEEL

Iga päev oli all-tare juures näha suurt gruppi, eriti nooremaid, õppimas Harri Mürk'i juhatusel eesti keelt — nii algajatele kui edasijõudnutele. Ta eriala on soome-ugri keeled ja alustas just oma doktoritööd eesti keele üle. Siin oli ta lavastajaks, ka mängis kaasa „Elina laulus". Reede õhtul siirdus ta otse siit Indiana ülikooli juurde lektoriks.

Linda Pakri-Robertson töötas stipendiaadina New Yorgi La-Mauna teatri direktori assistendina, lavastas Balti teatri festivalil „The Awakening" ja omab palju kogemusi videoprogrammide alal. Koos Paul Robertsoniga korraldas ta videoseminari, kus õpetas kaamera kasutamist ja näitlemist kaamera ees. Kaamerameesteks olid Hans Westerblom ja Kalle Naelapea.

Hans Westerblom, Ryerson Polytehnikumi õppejõud foto ja video alal, andis fotoseminari, analüüsides kohalolijate kaasatoodud fotosid, tutvustas fotoaparaadi kasutamise tehnikat ja selgitas Esto '84 kahe fotovõistluse „Eesti fotokunst" ja „Eesti kodu ja perekond" mõtet. Ka näitas Kanada ja USA parimate fotokunstnike ilusaid pilte.

Emil Eerme, kes on kogemustega fotograafia alal, juhatas fotoringi, otsides looduses huvitavaid objekte pildistamiseks.

Vello Sermatil, kes on York ülikoolis psühholoogia professor, oli käsitada elukunsti üks osa: kuidas paremini luua häid vahekordi ja lahendada konflikte ja arutada kommunikatsiooni probleeme. Samuti on ta ka fotokunsti agar harrastaja, mis nähtus selgesti ta valguspiltide näitamisel Taanist, Norrast, Rootsist ja Soomest.

Marga Raudsepp, ajakirja „Nurturing" toimetaja, käsitles inimvahekordi perekonnas ja enesest lugupidamist laudkonnavestluse korras.

„ELINA LAUL"

Iga päev oli rahvatants Härnald Toomsalu vilunud juhtimisel. Võimlemise ja džässitantsu juht oli Heli Oder, kes on Kalev Estienne instruktor ja võistlusvõimleja.

Kogu selle huvitava ja tegevusrikka nädala jooksul oli igal pool näha kaht suurt videokaamerat, milledega dokumineerisid kogu tegevuse Jyri Kork, Hans Westerblom ja Kalle Naelapea.

Administratsiooni juht oli Mart Laanemäe, kes on tuntud igal kunstialal ja Stella Kerson, kogu selle kunstinädala hing. Meeri Alaver koos Hedda Ladaga hoolitsesid maitsevate toitude eest.

Toimus ka Esto '84 muusikatoimkonna koosolek.

Reede pärastlõunal peeti Rahvuskultuuri Nõupäev, sellele järgnes pidulik õhtusöök ja kavaline osa. Peamajas oli välja pandud kunsti ja keraamika näitus töödest, mis nädala jooksul osavõtjate poolt valmistatud.

Õhtul esitati ainult mõne päeva jooksul lavastatud soome 14. sajandi moraalinäitemäng „Elina laul" Peeter Tammearu ja Harri Mürk'i juhatusel. Osalisteks olid Mart Laanemäe, Tiina Maiste, Epp Naelapea, Mari Naelapea, Jyri Kork jun., Priit Võsari, Harri Mürk, Peeter Sepp, Margus Timusk ja Erik Lepik. Külalauljaks oli Margit Viia. Järgnes kaks rahvatantsu kunstnike grupi poolt H. Toomsalu juhtimisel ja siirduti saali, kus toimus „silmapaistvate tähtede" austamine. Perenaised said diplomid oma heade söökide eest ja diplomeeritud elukunstnikeks osutusid Margit Viia, Tiina Maiste, Hella Vallner, Stella Kerson ja Peeter Sepp. Järgnes kaks laulu M. Viialt, klaverisoolo P. Tammearu ja A. Maiste, deklamatsioon Mari ja Epp Naelapealt. Stella Kersoni komponeeritud tango esitasid klaveril P. Tammearu ja A. Maiste, mis kutsus esile tormilise aplausi. Vahepeal oli asutatud uus grupp „Klaveripojad" — neli meest neljal käel, mis kandis ette eelmisel õhtul esitatud pala, kuid seekord kõik vasakute kätega mängides. Nii kulges õhtu musitseerides, kuni mäel süüdati lõke. Tule ääres vahetati veel mõtteid ja nauditi sooja suveööd.

Oli tehtud palju, võib olla midagi tegemata jäetud, kuid ehk järgmiseks korraks saab mõnda viga parandada. On tore kunstihuvilistel veeta nädal koos ja saada näpunäiteid meie parimatelt kunstnikelt. Õhtun dr Roman Toi sõnadega: „Üks nädal ei ole küllalt pikk, et kedagi meistriks teha, kuid see saab anda suuna, kuhu minna otsima.

A.T.

Kalevi lipkonna „Kopra" laagrist osavõtjad hundud, skaudid, juhid ja abilised Metsakirikus. Viimasena vasakult esimene laagrijuht nskm. Arnold Tralla.

CNE tähistas Ontario Mitmekultuuri Päeva

„Kui demonstreerisin koos ikestatud Ida-Euroopa rahvaste liikmetega kommunistlike vägivallategude vastukus olid siis teiste rahvusgruppide liikmed? — Tõeline mitmekultuurilisus peab edaspidi arenema selles suunas, kus kõikide vähemusrahvuste liikmed ja kõik kanadalased peavad jagama ka üksikute muret, probleeme ja võitlust nende eest, kellel endil ei ole vabadust! Liitkem käed ja lootused!" esitas üleskutse Ontario vararahoidja Larry Grossman oma kõnes riiklikul aastanäitusel korraldatud Mitmekultuuri Päeva keskpäevaeinel.

Pidulikul koosviibimisel, mis oli korraldatud Canadian National Exhibition'i ja Ontario valitsuse Kodakondsuse ja Kultuuriministeeriumi poolt, viibis arvukalt Ontario valitsuse, Toronto linnavalitsuse, rahvusgruppide ja mitmekultuuri organisatsiooni esindajaid.

Ontario Kodakondsuse ja Kultuuriminister Susan Fish'i äraolekul Jaapanis esindas ministrit ja Ontario valitsust, tõi tervitusi ning pidas peakõne majandusminister Larry Grossman.

Pärast humoorikat sissejuhatust, kus minister muuhulgas väljendas soovi, et ta järgmine kord võiks punase roosi asemel reväärile kinnitada sinise nelgi! — pidas minister Grossman sisuka kõne, viies kuulajad ajaliselt tagasi 1907. aastasse, mil saabus Ontariosse poliitilise tagakiusamise eest põgenenud vaene immigrant — ministri vanaisa! Võrdjooni tõmmates tolleaegsete uustulnukate, 1976. a. Indo-Hiina „paadi-põgenike" ja kaasaegsete uustulnukate vahel, peab rahuldustundega möönama, et olukorrad on tundmatuseni muutunud ning riigi- ja provintsivalitsuse tolerantse ja positiivse poliitika ja hoiaku tõttu on kõigil kanadalasil tänapäev võimalik osa saada kõigist hüvedest ning tunda end võrdõiguslike kodanikena.

„Kanada mitmekultuurilisus tema tõelises olemuses on maailmas erakordne nähtus ning võime sellele olla õigustatult uhked!" lõpetas minister Grossman.

V.A.

Kalevi lipkond suvelaagris

23.-30. juulini peeti Kotkajärvel Kalevi lipkonna suvelaager, mille nimeks „Kopra". Avamine toimus Anton Õunapuu väljakul sinise taeva all lipu heiskamisega vanemate ja külaliste juuresolekul. Heisatud sini-must-valgel oli Albertas peetud Maailmajamboree 1983 laagri märk, kuna sama lipp lehvis ka Jamboree vardas.

Avamisele järgnes energiline laagri ülesehitamine, mis kestis terve päeva kuni avalõkkeni, mida juhatas lipkonna vanem skm. Enn Kiilaspea. Kuiva metsa tõttu pidi lõkketegevus sündima Peamajas, kuhu skaudid tesid pildi leegitsevast lõkkest kamina ette.

Pühapäeva hommikul pidas metsakirikus jumalateenistuse lipkonna vaimulik nskm. õp. Udo Petersoo, ning sellele järgnes laagritegevus, mis kopra moodi toimus nii maal kui veel. Kuna ilm oli haruldaselt soe ja vihma tuli ainult ühel päeval, siis viidi kõik välitegevus edukalt läbi. Hundulaagris, kus elasid 15 Taarapoega (juhitud nskm. Margus Tae ja nskm. Jüri Laansoo) poolt, oli pidev tamp peal. Püüti, praeti ja söödi oma kalasaaki, käidi matkal, laskerajal lasti püssi, mängiti rahvaste- ja jalgpalli, harjutati ja kanti ette lõkkenalju. Kanuudega sõideti Kotkajärvel ja tehti ka lühikene retk soo peale. Saunas käidi iga päev, savist meisterdati kunstitöid, lõketel lauldi, tehti nalja ja kuulati huvitavaid jutte. Ja kui olukord võimaldas, tehti ka koerust, nii kui see ikka peab olema.

KANUUSÕIDU TREENING

Skautide tegevus oli suunatud kanuusõidu õppusele. Treening hõlmas mitmet ala, nende hulgas julgeolek, käsitamise oskus, päästevahendid ja muidugi palju praktikat järvel. Laagri lõpuks teenisid ära kanuuoskuse erikatse märgi Toivo Lainevool, Chris Medri ja Erik Türk. Sihiks on poistele võimaldada minekut kanuuretkele mis on üks ilusamaid teid kuidas nautida loodust ja samal ajal kasutada skaudi- ja metsatarkust. Signaliseerimist harjutati sõjaväe aparaatidega, mis tulid ka kasutusele öömängus, kui pidi morsesõnumeid üle järve saatma ja vastu võtma.

Üks huvitavamaid elamusi skautidel oli üleöö matk, kuna mitmed noored skaudid polnud seda varem läbi teinud. Ööbimine toimus Kopra järvesaare peal, kuhu pidi söudma kahe kohale toimetatud kanuuga. Eriti meeldejäävad olid sääsed, kes õige kurjad olid ja põhjustasid öösel palju ülevalolekut, kuna magati presendi all ilma telkideta. Palju huvi pakkus ka putukate kogumise võistlus. Poistele anti poolteist tundi, et kokku ajada sitikaid, mis olid vähemalt kolmveerand tolli pikad, ja lisapunkte sai kiilide ja mesilaste eest. Kõige rohkem ajas sitikaid kokku Erik Türk.

Skautlaagri juhiks oli nskm. Arnold Talla, kes täitis ka üldlaagri juhi ülesandeid. Abiks oli Kaarel Truuvert. Nende hoole all oli 12 skauti. Laagri vanemana tegutses lipkonna juht nskm. Rein Pajo.

TALGUD TULEMAS

Toitlustus oli hea ning pereemad Kaari Türk ja Maret Pajo said selle eest tänu ja kiituseavaldused pärast igat söömaaega. Suureks abiks linnas oli toidu kokkuostmise ja toidukava valmistamisega Tiina Tralla. Tublide töömeestena olid laagris Tiit Tralla, kes peamiselt oli side köögi ja Huntsville vahel, ning Ilmar Sambla, kes küttis iga päev sauna ja leidis selle kõrval veel aega teha talgutööd järgmise aasta maailmalaagris.

On ilmne et maailmalaagri jaoks on veel palju eeltöid teha. Sellepärast loodab lipkonna juhatus ka veel sel aastal korraldada talgud Kotkajärvel, et teha töid mis Kalevile määratud, muidu jääb järgmise kevadine koorem liiga suureks.

Kokkuvõttes õnnestus laager väga hästi nii ilma, osavõtu kui ka tegevuse poolest. Rõhuv enamus poistest ei jõua ära oodata järgmist suve, kui on kohale oodata teisi skaudinoori üle maailma. Selle positiivse tähe all lõppes Kalevi „Kopra" laager.

Laagrivanem Rein Pajo jagab „Kopra" laagris poistele juhtnööre enne lipuheiskamist. Vasakult — skaudid Andre Küttis, Erik Küttis, Alar Petersoo ja Tõnu Petersoo.

Segakoor tegevushooaja lävel

T.E. Segakoori eelnev tegevusaasta kujuneb mitmekülgseks ja huvikülliseks. Peale korrapäraste ürituste: aastakontsert, lõbus laupäevaõhtu jne. seisab ees Esto'84 laulupidu Maple Leaf Gardenis, kus T.E. Segakooril, suurima osavõtva koorina lasub vastutust nõudev, aga sealjuures meeldiv ülesanne.

Koori korrapärased lauluproovid algavad neljap., 15. septembril kell 7.30 õhtul Eesti Majas.

Kõigile kooriliikmeile, aga eriti uutele lauljatele, teretulemast!

T.E.S. JUHATUS

HELMI RAJAMAA
Marie Under inimesena
22 lhk. Hind $4.00
Estonian Army Uniforms and Insignia 1936—44
28 lhk. (bros.), hind $4.80
Postiteel tellides saatekulu à 80 ¢.
Müügil „MEIE ELU talituses"
958 Broadview Ave. Toronto. Ont. M4K 2R6

Ka baptistidel vaimulike järelkasvu probleem

STOKHOLM (EPL) — Doktor Artur Proos, Vancouveri eesti baptisti koguduse jutlustaja ja ühtlasi Eesti Baptistide Keskkoondise esimees läänemaailmas, lõpetas oma suvepuhkuse Gotlandis, kus ta viibis koos oma arstist abikaasa Taimiga ja poja Lemmiga, sõitis tagasi Vancouveri, kuna abikaasa jäi veel Rootsi suve nautima. Läbisõidul Stokholmis oli võimalus temaga vestelda ka baptistide tegevusest.

Dr. Proos, kes arstikutse, mille ta omandas Rootsis, on vahetanud juba iseseisvuse ajal omandatud vaimuliku kutse vastu — ta on üsuteadust mh. õppinud Inglismaal — kuna ta viimast on pidanud südamelähedaseks kutsumuseks. Kui Vancouveri kogudus, kus ta varem oli külalisjutlustajana käinud, talle ettepaneku tegi sinna alaliseks pastoriks tulla, siis võttis ta pakkumise vastu. Tal on aga, nagu abikaasalgi alles rootsi legitimatsioon kui ka kodakondsus.

— Eesti baptiste ei ole üle maailma kuigi palju, vast üle tuhande, kuid nad hoiavad tugevasti kokku ja koguduste tegevus on intensiivne, ütleb dr. Proos. Suurimad kogudused asuvad Torontos, New Yorgis, Vancouveris, samuti Rootsis. Jumalateenistuseks kasutatakse vastavate maade usukaaslaste kirikuid ja palvelaid, kuid näit. Torontos ja Vancouveris on jõutud oma kirikuteni.

DR. ARTUR PROOS

Puudutades keskorganisatsiooni tegevust, mille loomisel oli eriti aktiivne end. riigikogu liige ja juhtiv baptisti tegelane Karl Kaups, kes suri USA-s, siis jutustab dr. Proos, et keskselt aidatakse kaasa jutlustajate vahetusele maade vahel, samuti vaimulike konverentside korraldamisele jne.

Ainult harva tuleb käsitleda puht teoloogilisi seisukohavõtte, kui tekib eri seisukohti tõlgendamises. Eeskätt aga tuleb keskusel esindada eesti baptismi, mh. ka ökumeenilises tegevuses, mis on üsnagi elav vabakirikute vahel. Kuid koostööd heanaaberluses on saavutatud ka luteri ja ortodokskirikutega mitmel pool.

— Nagu mitmel pool mujalgi eesti asjades, on ka meie kirikus aktuaalne järelkasvu probleem vaimulike poolel. Vastavad sammud on astutud ja loodame, et suudame seda lahendada, ütleb dr. Proos, juhtides tähelepanu, et kirikuelus osaleb ka noori.

Keskorganisatsioon on alustanud keskse arhiivi loomisega, et talletada nii kodumaalt kaasa toodud ajaloolisi dokumente, pilte, mälestusi jne. kui ka paguluses arenenud kirikutegevuse ajalugu:

— Kui me seda praegu ei tee, siis mõni aeg hiljem võibolla osutuks see raskemaks kui mitte võimatuks, kommenteerib dr. Proos.

Kuigi kogudused on väikesed, on ohvrimeelsus olnud küllalt suur, et tegevust käigus hoida ka majanduslikult.

Kuuleme lõpuks veel, et ka baptisti vaimulikke kodumaalt on saanud käia usuvendadel külas läänemaailmas. Eesti baptistid seal on ametlikult registeeritud ja seega nende tegevus legaalne — kõigi nende piiramistega, mis okupatsioonivõim on kehtestanud.

EPL/K

Sport

Soomlaste unistus täitus

Tiina Lillakast odaheite maailmameister

HELSINGI (M.E.) — Soome pealinnas korraldatud 1. kergejõustiku maailmameistrivõistlustel tegi 22-aastane eesti-soome kaunitar Tiina Lillak eelviimasel päeval seda, mida kogu Soome ja ilmselt ka Eesti rahvas ootas. Odaheite maailmarekordi omanik on kõige parem maailmas lõpptulemusega 70.82 m. Alles viimasel heitel Tiinal õnnestus võita inglast Fatima Whitbredi.

TIINA LILLAK

Kui selgus, et Tiina viimane heide õnnestus, hakkas kogu staadion keema. Tiina ise jooksis käed üleval rõõmsa näoga olümpiastaadioni ümber ning terve publik elas kaasas ta võiduhetke. Naiste odaheide oli soomlastele hea, kuna Soome teine esindaja, Tuula Laaksalo, paiknes kuuendale kohale 62.44 m heitega.

50.000-l pealtvaatajal oli rõõmuks ka Arto Bryggare, kes sai hõbemedali 110 m tõkkejooksus. Soomlase aeg oli 13,46, võitjal USA Greg Foster'il „ainult" 13,42.

Viimasel võistluspäeval õnnestus soomlastel jälle: sel korral oli 5000 meetril Martti Vainio see, kes soomlaste meeled soojaks tegi. Alles viimasel meetril õnnestus tal end maha visates võtta pronks venelase Dmitrievi nina alt ajaga 13.30,34. Parimaks osutus iirlane Eamonn Coghlann ajal 13.28,53.

Maailmameistrivõistluste kõige paremaks sportlaseks oli USA Carl Lewis, kes võitis kolm kulda: sajas meetris, kaugushüppes ning 4x100 m teatejooksus. Kindlasti oleks ta parim olnud ka 200 m-l, aga teda ei lastud oma spordiliidrite poolt joosta.

Osavõtnud maade esindajate arvates MM-võistlused õnnestusid suurepäraselt. Soomlased said tänusõnu igalt poolt. Polnud näha mingisuguseid poliitilisi demonstratsioone hoolimata, et kohal oli sportlasi 157 riigist: kõrvuti nähti sportlasi Taiwanist, Mandri-Hiinast, Afganistanist ... isegi palestiinlasi oli kohal. Ja publik oli suurepärane. Nii ütleski oma lõpusõnas rahvusvahelise kergejõustiku liidu IIAF itaallasest esimees Primo Nebiolo: „Tahaksin soojalt fantastilist soome spordipublikut tänada, kelle teadmised kergejõustikust on väga kõrgel tasemel. Ja mis kõige parem: publik on jõudnud peale omade, ka välismaa sportlasi tiivustada."

Lõppaktusel esinesid kenad soome võimlejad moodustades tulevase (1987) peremeesmaa Itaalia ja Soome lipu spordiväljale.

Medaleid võitis kõige rohkem USA (24), teine N. Liit 23 ja kolmas Ida-Saksamaa 22. Soome oli kolmega (1+1+1) kümnes. Punktides oli parim N. Liit (235,5), siis USA (233). Soome oli seitsmes 45 punktiga.

J.M.

LÜHIDALT

Kanada Rütmilise Võimlemise Liidu poolt korraldati 14-20. aug. Winnipeg'is rütmilise võistlusvõimlemise kohtunike kursus. Kursuste juhtideks olid kolm Kanada peakohtunikku: Tamara Bompa, Toronto, Zlatiska Stauder, Winnipeg ja Evelyn Koop, Toronto. Rütmiline võistlusvõimlemine, mis on esmakordselt kavas järgmistel olümpiamängudel, toimub rühmadele ja individuaalvõistlejaile. Rühmad peavad olema vähemalt kuueliikmelised ja esinevad ühe määratud kavaga kolmel korral. Individuaalvõistlejad esinevad ainult üks kord neljal erineval alal. Võistluste kavad muudetakse iga kahe aasta järele. Kursuse eesmärk oli selgitada provintsi kohtunikkude teadmiste taset. Seal oli võimalik sooritada ka Kanada rahvusliku kohtuniku kutset. Kursustel õpetati kõikide võimlemisriistade käsitsemise tehnikat, vaba liikumise täpsustamist ja üldkorreograafiat rühmadele ja individuaalvõimlejatele.

□

Esto-84 rütmilise võimlemise kavast osavõtvate rühmade juhtidele kava õppimine toimub 2-5 sept. Torontos. 2. ja 3. sept. toimuvad need Vana-Andrese kiriku saalis ja 4. ja 5. sept. Eesti Majas. Informatsiooniks Evelyn Koop'ile tel. 889-7889.

□

E.S. Kalevi IV etniline võrkpallituurniir ja P. A. Balti kergejõustiku võistlused toimuvad sel aastal laupäeval ja pühapäeval 10/11. septembril Jõekääru staadionil. Võrkpallivõistlused algavad laupäeva hommikul kell 9 ja kergejõustiku-võistlustest osavõtjate registreerimine algab samal päeval kell 12. Osa võtma on kutsutud ka soome, ukraina ja poola kergejõustiklased. Võistlused noortele ja vanadele toimuvad vanusegruppides. Noorte poiste ja tütarlaste vanusegrupid: 10 ja noor. (Bantam), 11-12 (Midget), 13-14 (Juniors), 15-16 (Intermediate) ja noored mehed 17-19 (Junior Men's). Noored mehed ja vanad võistlevad koos täiskasvanutega (Men's Open), väljaarvatud kuulitõuge, kettaheide ja 4x100 teatejooks. Tütarlapsed 15-16 (Intermediate Girls) võistlevad koos naistega, väljaarvatud 4x100 teatejooks. Kergejõustiku-võistlused laupäeval algavad kell 2 p.l. ja pühapäeval kell 10 h. Pühapäeval võistlustest osavõtjad peavad endi osavõttu raporteerima hommikul kella 9-9.45.

Laupäeva õhtul ühine eine. Mängib Tarkuse orkester, baar. Sissepääs koos õhtusöögiga $ 5.- Kõik teretulnud!

□

P.A. Balti laskevõistlused toimuvad laupäeval, 10. ja laupäeval, 17. septembril läti õngitsejate ja jahimeeste klubi „Berzaine" laskeradadel.

Laupäeval, 10. sept. toimuvad püstolilaskimised vaba- ja standardpüstolitest. Vabapüstolist 60 lasku 50 m. Standardpüstolist 3x20 lasku. Võistlused toimuvad rahvusvaheliste määruste kohaselt. Osavõtumaks $ 6.- igal alal.

Laupäeval, 17. sept. toimuvad püssilaskmised: „Inglise võistlus" 60 lasku lamades, vabapüss 3x20 lasku kolmest asendist ja sportpüss 3x20 lasku kolmest asendist. Osavõtumaks $6.- igal alal. Laskevõistlused jahipüssidest toimuvad kolmel alal, osavõtumaksuga igal alal $ 8-13. Auhinnad kolmele parimale, meeskonnavõistlustel ainult esikohale. Registreerimine mõlematel päevadel kell 9 hom. Laskevõistluste algus kell 10 hom.

HARALD RAIGNA

OMA ABIKAASAT JA ISA

KAUGESÕIDUKAPTEN

LUDVIG WAHTRAS

sündinud 28. detsembril 1911 Emmastes
surnud 23. augustil 1983 Lynden'is

mälestavad valusas leinas

abikaasa LEIDA
tütar MARJU
tütar SIRJE abikaasaga
poeg KALMAR perekonnaga

Jumal hoiab su väljumist ja su tulemist, nüüd ja igavesti.

Armast asutajaliiget, esimest esimeest ja Hiiu toimetajat

KAUGESÕIDUKAPTEN

LUDVIG WAHTRAS't

mälestab kurbuses

HIIDLASTE SELTS

Vastavalt trükikoja tehnilistele nõuetele palume käsikirjad „Meie Elu" toimetusele saata masinkirjas ja võimalikult varakult enne lehe ilmumist.

LUGUPEETUD KOONDISE LIIGET

KAUGESÕIDUKAPTEN

LUDVIG WAHTRAS't

mälestab

EESTI KAUBALAEVASTIKU JUHTKONNA KOONDIS TORONTOS

LAHKUS IGAVIKKU

LUDVIG WAHTRAS

Mälestavad

ARNOLD ja IRMA KAASIK
perekond ROOSIMÄGI

ARMAST ONUPOEGA JA SUGULAST

LUDVIG WAHTRAS't

mälestavad sügavas leinas

LUDMILLA HOLMBERG
TIIT HOLMBERG perekonnaga
LILLE HIRSCH perega
LINDA ja STEPHEN OLLIFF
BERNHARD, ELIND JA LIIVI HOLMBERG'id
ALMA TÄNAV kodu Eestis

Puhka rahus.

Avaldame südamlikku kaastunnet LEIDA WAHTRAS'ele perekonnaga

LUDVIG'u

surma puhul

HIIDLASTE SELTSI NAISRING

OMA ENDIST ESIMEEST

KAUGESÕIDUKAPTEN

LUDVIG WAHTRAS't

mälestab tänus

ESIMENE EESTI EV. LUTHERIUSU KOGUDUS HAMILTONIS

LUDVIG WAHTRAS't

mälestavad

AADO ALFRED perekonnaga
ENN ALFRED perekonnaga
EINO ALFRED perekonnaga
ARVO ALFRED perekonnaga
HANS ALFRED perekonnaga

Üksnes Jumala juures on mu hing vait!

SIIRDUS IGAVIKU RADADELE MEIE KLUBI ASUTAJALIIGE JA ARMASTATUD KAASLANE

LUDVIG WAHTRAS

mälestab leinas

HAMILTONI PENSIONÄRIDE KLUBI

BON AIR APPLIANCE SERVICE

PARANDAME

külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

Tule, tule tantsi!

Toronto Eesti Rahvatantsijate Rühm „Kungla" tantsuharjutused algavad kolmapäeval, 14. septembril Eesti Majas. Uued tantsijad kogunevad kell 6:30 p.l. ja endised liikmed samal ajal kui möödunud aastal.

„Veteranide" rühma tegevus algab esmaspäeval, 3. oktoobril kell 7:30 p.l.

Käesolevaga teatame ka, et rühma korraline peakoosolek toimub kolmapäeval, 12. oktoobril 1983. a. kell 7:30 p.l. Eesti Majas.

Informatsiooniks helistada R. Kivi'le 221-9735; veteranide rühm — Taimi Voksep 698-5577 või Jaanus Marley 690-0714.

JUHATUS

OOTAMATULT LAHKUNUD

LUDVIG WAHTRAS't

mälestavad leinas

ARNOLD HIMMA perekonnaga
FERDINAND KASE abikaasaga
LEO SAAR perekonnaga
HÄRNALD TOOMSALU abikaasaga
OSVALD ÕUNAPUU perekonnaga

LAHKUS MEIE ARMAS LAEKUR

LUDVIG WAHTRAS

sündinud 28. detsembril 1911 Emmaste's
surnud 23. augustil 1983 Lynden'is

leinab

Kristus on ülestõusmine ja Elu!

E.E.L.K. KANADA PIISKOP
ja PRAOSTKOND

„Meie Elu" nr. 35 (1748) 1983

PIKA RAS
EMA, VANA

L

Puhka rahus!

ARMAST

LINDA PI

mälestavad

HEL
ENE
VIIV
KAA

ARMAST TÄDITÜTART

LINDA PI

mälestavad

ARMAST SUGULAST

LINDA PI

surnud Simcoes 22. au

mälestava

IR
MA

ARMAST

LINDA PI

mälestavad

HEIL

LAHKUS IGAVIKKU

JAAN

surnud 16. augu

kurbuses mäl

KA
WA
AU

ARMAST ONUTÜTART

LINDA ME

mäles

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Armast asutajaliiget, esimest esimeest ja Hiiu toimetajat

KAUGESÕIDUKAPTEN

LUDVIG WAHTRAS't

mälestab kurbuses

HIIDLASTE SELTS

---

astavalt trükikoja tehnilis- le nõuetele palume käsi- rjad „Meie Elu" toimetu- le saata masinkirjas võimalikult varakult enne he ilmumist.

EGA JA SUGULAST

UDVIG HTRAS't

as leinas

MBERG perekonnaga erega EN OLLIFF ND JA LIIVI HOLMBERG'id du Eestis

---

DVIG TRAS't

O ALFRED perekonnaga ALFRED perekonnaga O ALFRED perekonnaga O ALFRED perekonnaga S ALFRED perekonnaga

---

EIE KLUBI ASUTAJA- NE

AHTRAS

ENSIONÄRIDE KLUBI

LAHKUNUD

DVIG TRAS't

einas

HIMMA perekonnaga ND KASE abikaasaga perekonnaga TOOMSALU abikaasaga ÕUNAPUU perekonnaga

---

S LAEKUR

WAHTRAS

mbril 1911 Emmaste's ustil 1983 Lynden'is

L.K. KANADA PIISKOP RAOSTKOND

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MEIE KALLIS EMA, VANAEMA JA ÄMM

LINDA JOHANNA PIHEL

neiuna Jürgen
sündinud 15. juulil 1911 Haaslavas
surnud 22. augustil 1983 Simcoes

mälestavad leinas

tütred HELLE, MALLE, ESTER perekondadega
poeg REIN
õde LEIDA abikaasaga Rootsis

Puhka rahus!

ARMAST

LINDA PIHEL'it

mälestavad leinas

HELJO ja ERRART SILLART
ENE ja GUNNAR LOMP
VIIVI ja AGU METSALA
KAAREL IRS

ARMAST TÄDITÜTART

LINDA PIHEL'it

mälestavad leinas

ERIC abikaasaga
IDA, SINITA kodumaal

ARMAST SUGULAST

LINDA PIHEL'it

surnud Simcoes 22. augustil 1983

mälestavad leinas

IRMA ja JUL OHSOLIN
MÄRT PIHL perekonnaga

ARMAST

LINDA PIHEL'it

mälestavad kurbuses

HEILI, ENDEL, KAI ja EDDIE

LAHKUS IGAVIKKU MEIE VÄGA HEA SÕBER

JAAN KURG

surnud 16. augustil 1983 Inglismaal

kurbuses mälestavad

KARL ja MARET TRAMM
WALTER ja ERNA RELVIK
AUGUST ja LIIVIA KÕRE

ARMAST ÜNUTÜTART

LINDA METSALU't

mälestab leinas

ALIDE abikaasaga

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 4. septembril JUMALATEENISTUS kell 11.00 hommikul. Jutlustab usuteaduse kandidaat Edgar Heinsoo.

Pühap., 11. septembril kiriku leinamüüris puhkajate surnuaiapüha JUMALATEENISTUS kell 11.00 hommikul, pärja asetamine leinamüüri juurde.

Pühap., 18. septembril usuteaduse kandidaadi Edgar Heinsoo ORDINATSIOON kell 11.00 hommikul. Teenivad piiskop K. Raudsepp ja õpetajad E. Pähn ja A. Taul.

Pühap., 18. septembril algavad PIIBLITUNNID kell 10.00 hommikul.

Koguduse NAISRINGI esimene kokkutulek kolmap., 14. septembril kell 2 p.l. Uued liikmed teretulnud!

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti, 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128, kirikus 923-5172
Koorijuht Asta Ballstadt

Pühap., 4. septembril pika nädalõpu tõttu ei ole jumalateenistust.

Pühap., 11. septembril SURNUAIA-PÜHA Mt. Pleasant kalmistul kell 3 p.l. ja York kalmistul kivialtari juures kell 5 p.l. Mängib „Estonia" orkester.

Pühap., 18. septembril kell 11.00 hommikul Kodumaalt lahkumist mälestav JUMALATEENISTUS.

KOGUDUSE SEGAKOORI harjutused algavad esmasp., 12. sept. kell 7 õhtul kirikusaalis.

ÕPETAJA SUVISED KÕNETUNNID kiriku kantseleis neljapäeviti kell 6—8 õhtul ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 4. septembril kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

JUMALATEENISTUS on pühap., 4. septembril kell **1.30 p.l.** Külalisena teenib õpetaja Aulis Jalonen.

Teine septembrikuu teenistus on 18. sept. kell **1.30 p.l.**

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmapäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

ARMAST ONU

JOHANNES VILU

mälestab leinas

õetütar MIRALDA NIINEMETS abikaasaga

Südamlik tänu kõigile, kes minu armsa abikaasa

OSVALD AUGUST RAIDLO

kirstupanekust, matusetalitusest ja ärasaatmisest osavõtsid, tema kirstu lilledega kaunistasid ja mulle kaastunnet avaldasid ning suureks toeks olid.

Tänan õpetaja U. Petersoo'd ja vikaarõpetaja A. Roost'i lohutavate ja südamlike sõnade eest ja pr. Mitt'i kauni leinamuusika eest.

Liigutavate järelhüüete eest tänan T.E. Võitlejate Ühingu esimeest hr. Ü. Tamre't, pensionäride klubi esindajat pr. E. Loosberg'i, ajaleht „Võitleja" peatoimetajat hr. A. Jurs'i ning Ratsameeste ja E. Ohvitseride Kogu Kanadas esindajat hr. E. Silm'a.

Samuti tänu E. Võitlejate Ühingule lipuvalve eest.

LEIDA RAIDLO

KORTERID

KORTER VÄLJA ÜÜRIDA

ilusas vaikses majas, 3 tuba, köök ja vannituba. ☎ Tel. 267-3969

Eesti arst valvekorras

3., 4. ja 5. septembril
Dr. H. Tari 922-3824
10. ja 11. septembril
Dr. M. Leesment ... 481-6834
17. ja 18. septembril
Dr. T. Maimets ... 493-7231
24. ja 25. septembril
Dr. T. Kuutan 751-6141

Euroopa kogemustega rätsep õmbleb meestele ja naistele

ÜLIKONNAD — KOSTÜÜMID — MANTLID
kvaliteet materjalid

OLD MILL TAILORS

7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Immanuel Kirik
21 Swanwick Ave.

Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 2L6
Tel. 477-6248

Pühap., 4. septembril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Toomas Rüdmik, tunnistusi. Kell 6.15 õhtul ingliskeelne JUMALATEENISTUS, kõneleb Toomas Rüdmik. (Buss Eesti Kodust kell 2.30 p.l.)

Kolmap., 7. septembril kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 4. septembril kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS, kõneleb V. Ojaste jt.

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR

Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777

24-tundi telefonivalve

OPTIKUD

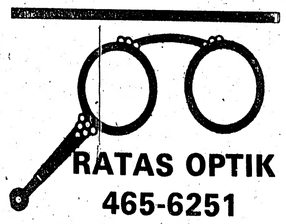

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO

Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.

Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

ELEKTRIK

Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.

HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU, SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„MEIE ELU" ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO

Poko's Meat Products ärides	376 College St.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
The Finnish Place	5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Kol.-ltn. August Tomander 90-aastane

8. septembril pühitseb oma kõrget juubelit üks meie väheseid allesolevaid Eesti Vabariigi-aegseid väeosa ülemaid, kol.-ltn. August Tomander VR 1/3, K.S. dipl.

Juubilar on valinud oma elukutseks noorte õpetamise ja kasvatamise. Enne 1. maailmasõda töötas ta sel alal Keila vallas Kumna algkooli juhatajana, kuid sõda sai tema elu pöördepuktiks. Ta mobiliseeriti ja pärast ohvitseridekooli lõpetamist saadeti rindele, kus oli kuulipildujate kompanii ülemaks. Ühes lahingus sai ta kergelt haavata.

Eesti Vabadussõja alates astus juubilar Eesti Rahvaväkke, mille koosseisus võitles meie vabaduse eest raskekuulipildujate kompanii ülemana kuni Vabadussõja võiduka lõpuni. Sõja lõppedes ülendati ta kapteniks ning Vabariigi valitsuse otsusel vääristati teda Vabaduse Risti 1/3 ja normaal-suuruses autasutaluga. Ta jäi edasi sõjaväkke ning lõpetas alalisväe ohvitseride ja pataljoniülemate kursused ning Eesti Kõrgema Sõjakooli. Oli lühemat aega Sõjavägede Staabis praktikal, siis Narvas 1. Jalaväerügemendis pataljoniülemaks ning alates 1934. a. kuni Eesti okupeerimiseni Jõhvis 4. Üksiku Jalaväepataljoni ülemaks rügemendiülema õigustega, olles ühtlasi aastaid väeosa kohtu esimeheks. Samal ajal tegutsev väga innukalt noorte organiseerimise ja juhtimisega Alutaguse Skautide Maleva ning Jõhvi Noorkotkaste Maleva vanemana.

1940. aastal, pärast Eesti okupeerimist punaarmee poolt, likvideerisid Vene võimud Eesti Sõjaväe üksused ning juubilar vangistati ja paigutati Tallinna vanglasse. Aasta hiljem, 2. maailmasõja puhkemisel idarindel, õnnestus tal vanglast vabaneda.

Mobiliseerituna sakslaste poolt, teenis 2. maailmasõjas Viljandi 1. Eesti Tagavararügemendi ja hiljem Tartu Sõjaväeringkonna ülemana.

Sõja lõppedes pandi Austrias sõjavangilaagrisse. Venelastele väljaandmisest päästis teda üks Prantsuse armee luteriusu pastor juubilari abikaasa vahendusel.

Pärast läbielatud vintsutusi valis juubilar oma ajutiseks kodumaaks Kanada, kus ta oli üks Toronto Eesti Võitlejate Ühingu asutajaid, esimene esimees, kauaaegne aukohtu esimees ja nüüdne auliige. Tema töödsõjameeste huvides on hinnatud Ühingu Kuldrinnamärgiga ja Võitlejate Teeneterist 2. järguga.

Juubilar koos abikaasaga kannab kindlat usku Eesti vabanemisse ja õiglasse tulevikku.

Toronto Eesti Võitlejate Ühingu juhatus ja liikmeskond soovivad juubilarile Kõigevägevama õnnistust, tervist ja veel palju aastaid ning on veendel, et nende soovidega ühinevad ka kõik Vabadusristi kavalerid, tema kutsekaaslased, arvukad sõbrad ja tuttavad.

Ü. TAMRE
T.E.V.Ü. nimel

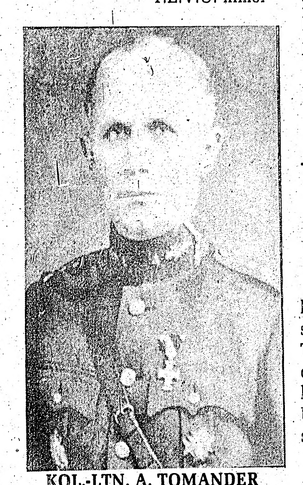

KOL.-LTN. A. TOMANDER

Reedel, 26. augustil tähistati „Ehatares" jälle sünnipäevi. Vasakult: August Laanvere (90 a.), Linda Kull (92), Alma Purres (77), Adele Kasemets (90), Olga Meister (84), Mary Reis (88), Maris Lokk (76), Elvine Aunbu (77), Loviisa Lyytinen (90), August Kurley (82), Mihkel Pruul (97), Linda Auriste (87, puudub pildil). Foto — O. Haamer

„Ehatares" tähistati sünnipäevi

Reedel, 26. augustil tähistati „Ehatares" puhkekodu elanike sünnipäevi. Sel korral toimus see eriti pidulikult, sest kolm puhkekodulast tähistasid oma 90. sünnipäevi. Ontario valitsuse esindajana oli juubilare tervitamas minister Margarete Birch oma tütretütre Sarah'ga ja spec. assistandi Verla Fiviash'iga, andes juubilaridele üle Ontario valitsuse õnnitlused ja tunnustusplaadi. „Ehatare" laulukoor laulis sünnipäevalastele sünnipäevalaulu ja kolm koorilaulu O. Haameri kandle saatel ja juhatusel. Sünnipäevalapsi tervitas soojade sõnadega ka Eesti Abistamiskomitee esimees A. Sepa.

„Ehatares" tähistasid 90 a. juubelit Adele Kasemets (vasakult teine), Loviisa Lyytinen (vasakult kolmas) ja August Laanvere (paremalt esimene). Mihkel Pruul (paremalteine), kui vanim ehatarelane, tähistas 97-ndat sünnipäeva. Keskel Ontario valitsuse esindaja minister Margarete Birch oma lapselapse Sarah'ga. Foto — O. Haamer

ÜLO TAMRE 60-AASTANE

6. septembril saab meheikka Teise maailmasõja üks dekoreeritumaid eesti sõjamehi, praegune Toronto Eesti Võitlejate Ühingu esimees Ülo Tamre.

Oma sõjakäigul meie põlisvaenlase vastu sai ta lahinguis neli korda haavata, kaks korda raskelt, üks nendest karmides kaitselahingutes kodumaal, juhtides kompaniid vasturünnakul.

Mitmete vaprusristide ja teiste aumärkide hulgas omab ta Raudristi II ja I klassi, olles esimeste eestlaste hulgas, keda nendega vääristati.

Meist nooremaid, iseloomult tagasihoidlik, võitis ta oma julguse, otsustamis- ja juhtimisvõimega ning abivalmidusega kõigi, nii ülemuste kui alluvate lugupidamise, austuse ja sõpruse.

Kallis relvavend, need vähesed, paljudest lahingutest järelejäänud suuskurid, luurajad ja teised võitluskaaslased, laiali pillatuna üle maailma, sirutavad Sulle oma sõjamehe käe soovides Sulle õnne, tervist ja jõudu.

„Isamaa ilu hoieldes . . ."

Relvavend MIKK S.
Stokholmis

Raamatu „Eesti hümn" ettetellimist pikendatud

Et omandada raamatut „Eesti hümn" oli trükikulude osaliseks tasumise tähtpäevaks 15. august s.a. Tulles aga vastu paljudele soovidele olen annud järele selle tähtpäeva pikendamiseks ainult ühe kuu võrra. Uus tähtpäev on seega 15. september s.a.

Panus oleks endiselt 150 Rootsi krooni eksemplari kohta. Neile, kes maksavad vastava summa minu arvele Lundabygdens Sparbank, Lund, Sverige, number 31124134 või Rootsi posti jooksvale arvele nr. 120120-1033, saadetakse teos hiljem tasuta ja saatekuludeta kätte.

Vabamüügile teos ei tule. Minu aadress on: Dr.jur. Artur Taska, Terminsvägen 4, S-223 67 Lund, Sverige.

A.T.

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus

samuti akende pesemine. Söögituba, elutuba ja koridor $59.95. Pensionäride üürikorteritele hinna-alandus.
PEETER VALING — Tel. 690-4961

ARMSAD SÕBRAD

Ma tänan Teid kõiki südamest, et mind sünnipäeval ja haiguspäivil haiglas isiklikult külastasite või kaartide, lillede ja maiustustega meeles pidasite.

Olge kõik südamest tänatud ja tervitatud.

Teie A. RÄTSEP

EKN SELGITUS

EKK Seitsme Kunsti nõupäeval Esto Valley kujundamiseks Stella Kerson märkis, et sellest võtab osa ka Eestlaste Kesknõukogu Kanada's rahvuskultuurikomisjon. Eksiarvamiste vältimiseks tuleb selgitada, et nimetatud komisjon on üks üheksast EKN töökomisjonist. Komisjoni esimeheks valiti 1982. sügisel EKN peakoosolekul Stella Kerson, kes kopteeris komisjoni koosseisu 5 liiget. Komisjoni ülesandeks on EKN juhatuse abistamine vastavas sektoris. EKN juhatusel puuduvad andmed komisjoni koosolekuist ja vastavaist otsustest. Rahvuskultuuri töökomisjon ei ole pöördunud EKN juhtatuse poole põhilistes küsimustes juhatuse seisukohtade ja arvamuste ärakuulamiseks.

HARALD TEDER
EKN peasekretäri ajut. k.t.

KUHU MINNA?

Neljap., 8. sept. EKN kõnekoosolek. Aarne Vahtra kõneleb olukorrast okup. Eestis Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 10. ja 11. sept. võrkpalliturniir ja Balti kergejõustikuvõistlused Jõekäärul.

Töötan ONTARIO PLACE's näituse hooaja lõpuni
KARIKATURISTINA
laste külas. Kõik teretulnud.
A. VOMM

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

KALEVIPOJA PIDU CHICAGOS

Eesti—Ameerika Kultuuri Komitee korraldab 17-dal septembril 1983. a. Chicago Eesti Majas eesti rahvuseepose koostamise 130. aastapäeva märkimiseks kireva eeskavaga Kalevipoja Peo.

Kava algab ettekandega teemal „Kalevipoja kirjanduslik tagapõhi" prof. Jüri Kurman'i poolt, kelle ingliskeelne tõlge Kalevipojast avaldati hiljuti.

See sündmus on väga eriline ja korraldajad loodavad rohket osavõttu.

Avar parkeerimiplats, rikkalik einelaud, baar, tants hea orkestri saatel. Kõik on teretulnud Kalevipoja Peole!

KORRALDAJAD

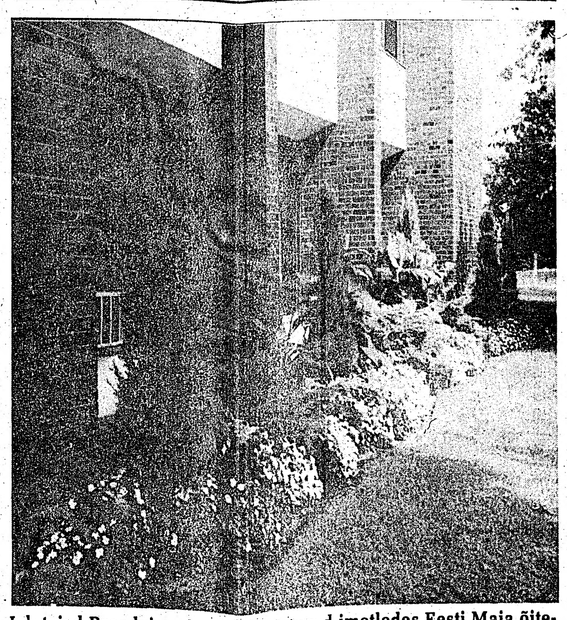

Jalutajad Broadview Avenüül seisatuvad imetledes Eesti Maja õiteehtes esist ja rohelist muru, mida pole suutnud kõrvetada suvine pikk põud. Juba aastaid on Eesti Maja ümbruse eest hoolt kannud juhatusliikmed Paul Naaber ja Jaak Roand. Pildil on lillepeenras õitsemas impatsient'id, kannased ja nõgeselilled vaheldudes kadakapõõsastega mitmest sordist. Foto — O. Haamer

Elli Kalvik

ILURAVI

Peakõõm ja juuste hallistumine

Oma viimases artiklis „Meie Elus" kirjutasite juuste väljalangemisest, mis selgitas ka minu juuste hõreduse pealael. Peale juuste väljalangemise esineb mul sageli ka peakõõma. Mis on selle põhjustajaks ja kuidas seda ravida? Ka oleks huvitav teada, miks hallistuvad juuksed mõnel inimesel nii varajases eas?

Eristatakse kaht peakõõma vormi — kuiva ja räsvast. Rasvase kõõma puhul on põhjuseks seborroa ehk rasuvool. Peanahk on rasvane, juuksed õliselt läikivad; rasvasus ärritab nahka, põhjustades sügelemist. Ka kuiva kõõma puhul, mis aga on tekkinud rasvanäärmete alatalitlusest, tekitab kõõm naha sügelemist. Surnud sarvestunud rakud eemalduvad naha pinnalt kettudena, mis langevad kammimisel rüietele.

Kõigepealt tuleks kõrvaldada põhjused, mis soodustavad rasunäärmete alafunktsiooni ja alles siis alustada paikse raviga.

Puuduliku rasuerituse puhul muutuvad juuksed kuivaks, tuhmiks ja hapraks. Peanahk kaotab elastsuse, nahk hakkab ketendama ja tekib kõõm. Rasunäärmete alatalitus on seotud häiretega näärmete- ja närvisüsteemis. Ka A-vitamiini puudus ja seedimishäired võivad soodustada juuste kuivsust. Paljudel naistel muutuvad juuksed ja peanahk just klimakteeriumiperioodil tunduvalt kuivemaks. Blondeerimine, sagedane lokkimine, pidev viibimine päikese käes katmata peaga võivad samuti põhjustada juuste kuivsust. Ka sagedane pesemine kalgi veega aitab selleks kaasa.

Tavaliselt ei oska inimene eristada, millist kõõmavormi ta põeb. Ja tihti kasutatakse peakõõma raviks juhuslikke või tuttavate soovitatud vahendeid. Enamasti osutuvad sellise ravi tulemused tagajärjetuks. Seepärast peaks kõõmaravi teostama vastava ala eriteadlase või arsti järelvalve all. Rasvase kõõma puhul annab häid tulemusi vastav kõõma shampoo (B.C. dandruff shampoo), ja aloe taime ravi (Aloe treatment).

Kuiva kõõma puhul peame jõudma selgusele, millised ülalmainitud tegurid põhjustavad puuduliku rasvanäärmete eritavuse; kõrvaldada need põhjused, mis soodustavad näärmete alafunktsiooni ja alles siis alustada paikse raviga. Kui põhjuseks on lihtsamad olukorrad — blondeerimine, sagedane pesemine kalgi veega, liigne päikeses viibimine jne., siis aitab kõõmast vabaneda ka paarikordne pesemine sama shampooniga, mis rasvasegi kõõma puhul. Pärast kõõmast vabanemist peaks aga kasutama rasvarikkaid pesemisvahendeid ja spetsiaalseid vitaminiseeritud shampoone. Väga hästi mõjuvad ka õli toitemähised peanahale, ning menüüs peaks rohkesti esinema A-vitamiini sisaldavaid toite.

□

Juukses leiduv pigmendi ja õhumullikeste hulk määrab juukse värvuse. Tume juus sisaldab palju pigmenti, hele vähem. Hallid juuksed on enamasti täidetud õhumullikestega ja pigmenti leidub neis väga vähe. Tänapäeval pole veel leitud efektiivseid vahendeid, mis soodustaksid pigmendi teket ja takistaksid juuste hallistumist. Ainuke abinõu selle kosmeetilise defekti varjamiseks on värvimine. Kui aga juuksed on ühtlaselt hallid, siis peaks küll tõsiselt läbi mõtlema, kas värvida või mitte. Ühtlaselt hallid hõbedased juuksed on alati kaunimad kui ebamäärast tooni värvitud juuksed.

(Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otseselt: Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave. Apt. 2, Toronto, M4P 2A8. Tel. 483-1545).

PAKID EESTISSE

Järgmise paki saate saata kiiremini ja odavamini kui kunagi varem.

VÕRDLE HINDASID

	Laevateel	Õhupost
kuni 5 kg	$19.00	$42.00
kuni 10 kg	$34.00	$72.00

Tollimaksu saab tasuda Kanadas või Nõukogude Liidus.

SAVE-O-WAY PARCEL SERVICE

TORONTO
337 Roncesvalles Ave.
Telefon 532-3042

HAMILTON
747 Barton St. E.
Telefon 544-3603

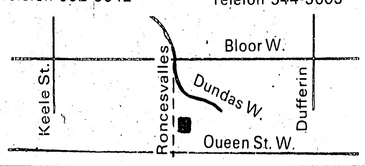

TORONTO LINN

JÄÄTMETE ÄRAVIIMISE TEADAANNE

LABOUR DAY — esmaspäeval, 5. septembril 1983

Esmaspäeval, 5. septembril ei ole jäätmete äraviimist.
Regulaarne sept. 5. esmaspäevane äraviimine toimub teisipäeval, 6. sept.
Regulaarne teisipäevane (sept. 6) äraviimine toimub kolmapäeval, 7. sept.
AJALEHTEDE ja suurte esemete äraviimist EI OLE kolmapäeval, 7. septembril.
Kolmapäeval, 14. septembril toimub ajalehtede ja suurte esemete äraviimine.
Meeldetuletus: Torontos on 17 klaasi ja metallpurkide ümbertöötamise kohta (Recycling Depots). Juunikuu jooksul koguti 387 tonni ajalehti, 51 tonni klaasi ja 6 tonni plekkpurke. Lähemaks informatsiooniks helistada 947-7742.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works